

novinky z radnice

foto: E. Ursinyová

mesto Trnava

ročník XX

číslo 5

jún 2009

Sloboda – možnosť voľby

Po piatich mesiacoch od zavedenia eura stále prepočítavam ceny pri nákupe na koruny. Jej rokmi upevňovaný svet nejde tak ľahko vytlačiť z hlavy.

Drobné centy mi to ešte viac komplikujú. Päť rokov sme členmi Európskej únie, no ani dlhšia doba nezmenila prioritný pohľad na svet cez inú ako slovenskú prizmu. Čo sa deje v Európe, je stále akosi vzdialené a prepadáme dojmu, že to kdesi v Bruseli skôr sťažujú ako uľahčujú.

Dvadsať rokov na ceste k slobode, väčšej spravodlivosti a demokracii je z pohľadu ľudského života generačný rozdiel, neprestali sme však vnímať absenciu týchto hodnôt. Niektorí stratili aj vieru v ideály novembra alebo očakávajú, že prídu s osvietenými politikmi.

Vo všetkých zmienených súvislostiach – finančnej, spoločenskej aj ideovej – sme na pohľad nepatrným článkom širšieho kontextu vzťahov.

V kritických diskusiách nám toto postavenie uľahčuje skĺznuť do jednoduchých zdôvodnení, ktoré nás utvrdzujú v tom, že chyba či nedostatky sú mimo nás.

Realita odkrýva aj opak. V obchode neostáva nič iné, iba nakúpiť z toho, čo máme. Chtiac-nechtiac akceptujeme daný stav a vytláčame v hlave nielen neplatnú menu novou, ale i reklamu realitou. Postavenie človeka v systéme obehu peňazí má svoje miesto. Ukazuje sa to i pri hospodárskej kríze. Výrobcovia i obchodníci nás potrebujú.

Kúpyschopnosť je jedným z kritérií cesty vpred.

Život v spoločenstve ľudí je zložitejší ako v obchode. Svet vzťahov a rozširujúcich sa väzieb nie je ľahké prepočítať. Matematický koeficient či konverzný kurz nepomôžu. Pomery na Slovensku to potvrdzujú.

Na demokraciu nestačia len slobodné voľby, ale sú potrební aj demokrati myslenia a činov. Slobodu netvoríme uvoľnením ľubovôle, ale iba v prostredí slobody ducha a zodpovednosti. Spravodlivosť nenastolí sudca ani politik, súd ani zákon, môžeme sa k nej bližieť za predpokladu jej uplatňovania voči sebe i iným.

Ideály vnímané v rovinách vlastného myslenia a konania nie sú vzdialené ako politika či Brusel. Sú pri nás a o nás.

Oveľa ťažšie sa však uplatňujú v živote.

Oveľa horšie je však skĺznuť z namáhavej cesty k extrémom. Na jednej strane prepadnúť ilúzii, že to pôjde ľahšie a niekto to zariadi. Na opačnej strane, že všetko je nanič a nezaujímá nás to. V oboch prípadoch sa dostávame tam, kde nemáme dôstojné miesto. Na miesto,

kde nás chce mať systém. Do úlohy neslobodných štatistov, ktorí aj v tých najzákladnejších veciach nechávajú veci na osud a na iných.

Šesťdesiatdva nových parkovacích miest Na Hlinách

Zlepšenie možností parkovania v lokalite Na Hlinách je cieľom investičnej akcie, ktorú v júni začne realizovať mestská samospráva. Pribudne tam 62 nových parkovacích miest na nových parkoviskách pre 191 vozidiel.

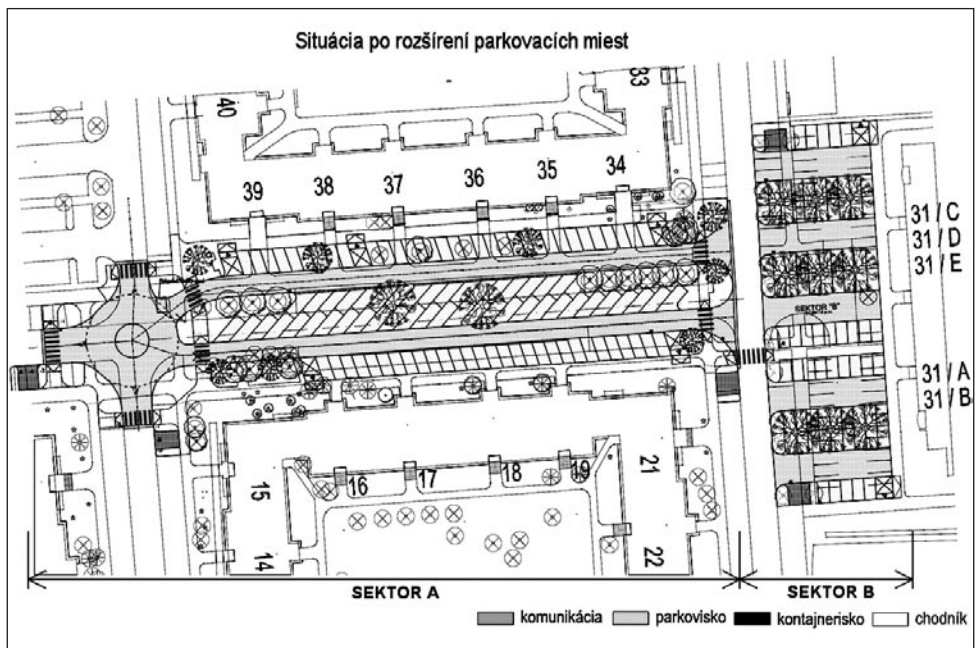
Vzhľadom na minimálne priestorové možnosti v jestvujúcej zástavbe projekt kladie dôraz na účelné usporiadanie parkovania, skultúrnenie prostredia a skrátenie negatívneho vplyvu stavby na najmenšiu možnú mieru. Stavba bude rozdelená do sektorov A a B, ktorý bude realizovaný ako prvý.

Rekonštrukcia celej lokality počíta s prebudovaním jestvujúcej štvoramennej križovatky na malú okružnú päťramennú, ktorá má zlepšiť plynulosť premávky. Vybudovaná bude nová jednosmerná komunikácia, obojsmerná komunikácia bude prestavaná na jednosmernú. Po oboch stranách vzniknú šikmé parkovacie miesta pre osobné motorové vozidlá.

Súčasťou stavby je vybudovanie nových chodníkov, státi pre kontajnery a osadenie trvalého dopravného značenia. Plochy budú odvodnené dažďovou kanalizačnou prípojkou do verejnej kanalizácie. Dažďové vody z uličných vpustí potečú najprv do odlučovača ropných látok a až po vyčistení budú odvedené do verejnej kanalizácie.

Rekonštrukcia zahŕňa aj výstavbu nového verejného osvetlenia a sadové úpravy. Do ostrovčekov zelene medzi jednotlivými vchodmi budú dosadené odrastené stromy a pred vchodmi do bytových domov sa uskutoční výsadba krovín s rôznofarebnými listami. Predpokladaný termín ukončenia prác je 30. septembra tohto roka.

-redakcia-

Mesto pod tlakom krízy muselo znížiť výdavky, najdôležitejšie rozbehnuté investičné akcie v oblasti školstva a dopravy však budú pokračovať

Mestské zastupiteľstvo mesta Trnava schválilo 5. mája na svojom pätnástom riadnom zasadnutí aktualizáciu rozpočtu na rok 2009. Takmer vo všetkých položkách bežného rozpočtu boli znížené výdavky v priemere o 8,3 percenta.

Dôvodom na toto rozhodnutie bola pretrvávajúca ekonomická kríza, ktorá sa premietla i do rozpočtov samospráv. Prepad ekonomiky, znižovanie výroby a zvyšovanie nezamestnanosti má negatívny dopad na príjmy obcí a miest. Do zníženia príjmu samospráv sa citeľne premietlo aj legislatívne opatrenie vlády, ktorá zvýšila nezdaniateľnú časť základu dane.

Výsledkom economickej analýzy týchto negatívnych dopadov na Mesto Trnava je predpokladaný výpadok vlastných príjmov z rozpočtu na rok 2009 vo výške 2 milióny 942 tisíc eur (89 mil. Sk). Prehodnotené preto museli byť aj kapitálové výdavky, pričom boli vyradené tie investičné aktivity, v ktorých ešte neboli doriešené majetkovoprávne vzťahy, kde došlo k časovým posunom súvisiacim s vypísanými výzvami na možné získanie grantov alebo sa predpokladá, že bude potrebný dlhší čas na verejné obstarávanie. Niektoré investičné akcie sa presúvajú na neskorší termín alebo sa ich realizácia rozloží na dlhšie časové obdobie. Ide napríklad o prípravné práce na výstavbe južného obchvatu či kruhovej križovatky Bratislavská – Strojárska, kde rýchlejšej realizácii bránia i neusporiadané majetkovoprávne vzťahy a ďalšie nadväzujúce vzťahy. Na dlhšie obdobie budú rozložené aj niektoré projekty súvisiace s humanizáciou sídlisk, rekonštrukciou športovísk a materských škôlok a škôl, ktoré nie sú v havarijnom stave.

Aj napriek kríze však mesto chce zrealizovať všetky rozbehnuté najdôležitejšie investície súvisiace s dopravou či školstvom.

Ďalšia aktualizácia rozpočtu vzhľadom na negatívny vývoj ekonomiky v Európe a na Slovensku je pravdepodobná, preto sa dá očakávať, že poslanci mestského zastupiteľstva budú pred túto úlohu postavení opäť v priebehu niekoľkých mesiacov. *-redakcia-*

V skratke

■ Výstavba okružnej križovatky na Trstínskej si vyžiadala novú zmenu v autobusovej doprave

Ďalšia etapa výstavby okružnej križovatky na Trstínskej ulici, ktorá sa začala v polovici mája, je sprevádzaná novým obmedzením v mestskej autobusovej doprave a dopravným značením. Počas tejto etapy sa buduje časť pri bývalom výskumnom ústave kukurice a v priestore Ružindolskej ulice. Doprava na Trstínskej je presunutá do protiahlého jazdného pruhu a naďalej je riadená pomocou semaforov. Autobuso-

vá linka 4, ktorá smerovala na ulice Ružindolská a Š. Moyzesa, premáva len v smere Trstínska – Hospodárska. Autobusové linky, ktorých trasa sa začína na Ulici Š. Moyzesa, sú zachované.

■ Aktuálne informácie od samosprávy priamo do vašich e-mailových schránok

Mesto Trnava spustilo novú elektronickú službu – rozposielanie informačného newslettera priamo do e-mailovej schránky. Tento pravidelne zasielaný informačný e-mail obsahuje aktuálne informácie o diani a novinkách v samospráve, pozvánky na kultúrne, športové a vzdelávacie podujatia, na ktorých participuje Mesto Trnava a iné dôležité informácie, ktoré sa dotýkajú mesta, jeho obyvateľov a samosprávy. Newsletter je automaticky zasielaný všetkým registrovaným návštevníkom portálu trnava.sk a jeho zasielanie je možné zrušiť v nastavení registrácie.

■ Výťah pre imobilných na radnici je už skolaudovaný

Začiatkom mája bol skolaudovaný nový hydraulický panoramatický výťah v trnavskej radnici, ktorý umožní aj imobilným osobám bezproblémový prístup na prvé a druhé poschodie východného krídla budovy. Je to jeden z krokov projektu Bezbariérové mesto, ktorý začala minulý rok realizovať mestská samospráva.

Priechodná kabína výťahu z nehrdzavejúceho kovu má rozmery 1 100 x 1 400 mm a je zasklená bezpečnostným sklom. Výťah je prepojený s poschodiami podestou z oceľového plechu, ukotvenou k nosnej konštrukcii. Po bokoch podesty je bezpečnostné zábradlie, dvere výťahu sú automaticky posuvné. Nosnosť výťahu je 630 kg, naraz sa ním môže prepraviť osem osôb. Náklady na realizáciu boli približne 132 775 eur (4 milióny korún).

■ Nové Všeobecne záväzné nariadenie o sociálnych službách

Všeobecne záväzné nariadenie č. 324 na vykonanie niektorých ustanovení zákona

o sociálnych službách a stanovení výšky úhrad za sociálne služby poskytované mestom Trnava schválilo mestské zastupiteľstvo na svojom pätnástom riadnom zasadnutí 5. mája.

VZN stanovuje postup poskytovania sociálnych služieb, výšku úhrady za ne, spôsob ich určenia a platenia. Služby bude mesto naďalej poskytovať alebo zabezpečovať ambulantom formou v dennom stacionári, v domácom prostredí alebo v zariadeniach s celoročným pobytom.

Podľa nového VZN podá občan s trvalým bydliskom v Trnave písomnú žiadosť o posúdenie svojej odkázanosti na sociálnu službu na odbor sociálny mestského úradu. Súčasťou žiadosti má byť potvrdenie o jeho nepriaznivom zdravotnom stave. Mesto zabezpečí lekársky a sociálny posudok, na ich základe vyhotoví posudok o odkázanosti žiadateľa na sociálnu službu podľa § 51 zákona o sociálnych službách a vydá rozhodnutie. Žiadateľ na základe tohto rozhodnutia podá písomnú žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby mestu alebo ním zriadenej právnickej osobe.

■ Kvôli novým parkovacím miestam na Hlinách sa musí vyrúbať niekoľko stromov

Rozšírenie parkovacích miest na sídlisku na Hlinách v Trnave si vyžiada výrub dvadsiatich troch stromov a kríkov. Mesto Trnava o tom rozhodlo na základe podnetov obyvateľov, ktorí žiadali mesto o riešenie neúnosnej situácie s parkovaním na sídlisku medzi bytovými domami. Za vyrúbané drevíny bude uskutočnená kvalitná náhradná výsadba desiatich odrastených stromov a približne šesťsto metrov štvorcových rôznorodých kríkov. Do výsadby bude zakomponovaných šesťnásť ostávajúcich stromov z pôvodnej výsadby uskutočnenej v 1998, ktoré nemusia ustúpiť parkovacím miestam.

■ Kvety z Trnavy rozkvitajú v Parku Európy v Sombathely

Mesto Trnava bude súčasťou Parku Európy – parku priateľstva v partner-

skom meste Szombathely v Maďarsku. Trnavská mestská samospráva tu dostala k dispozícii na svoj vklad do spoločného projektu všetkých partnerských miest hosťiteľa plochu tridsať štvorcových metrov, na ktorú dala vysadiť kompozíciu kvitnúcich trvaliek, cibuľovín a okrasných tráv. Nechýbajú medzi nimi známe šalvie, margaréty a zvončeky, priestor tu však dostali aj znovuoobjavené okrasy anglických i našich vidieckych záhrad ako napríklad náprstníky, ibišteky, rudbekie, kocúrniky, alchemilka či vysoké okrasné cesnaky. Výsledkom projektu má byť verejný park vysadený kvetmi z partnerských miest – Park Európy, ktorý bude v polovici júla hodnotiť medzinárodná komisia v rámci súťaže Entente Florale Europe (Kvitnúce sídla Európy).

■ Súťaž o najkrajšiu kvetinovú výzdobu balkóna a predzáhradku

Súťaž o najkrajšiu kvetinovú výzdobu balkóna a najkrajšiu predzáhradku v Trnave vyhlasuje aj v tomto roku Komisia životného prostredia a prírodných hodnôt mestského zastupiteľstva. Jedinou podmienkou účasti v súťaži je poslať fotografiu alebo písomný opis objektu s menom, adresou a číslom telefónu, prípadne iným kontaktom na adresu Mestský úrad v Trnave, odbor životného prostredia, Trhová 3. Uzávierka je 15. októbra, komisia vyhodnotí súťažné návrhy do 31. októbra. Prvé miesto v súťaži o najkrajšiu kvetinovú výzdobu balkóna bude honorované sumou 130 eur, druhé 95 a tretie 60 eur.

Výherca v súťaži o najkrajšie upravenú predzáhradku získa 160 eur, druhý v poradí 125 eur, tretí 90 eur. Komisia si vyhradzuje právo niektorú z cien neudelieť.

■ Separovaný odpad sa bude odvážať častejšie

Od začiatku mája zvýšila spoločnosť A.S.A. frekvenciu odvozu separovaného papiera, plastov, plechoviek a tetrapakových obalov na dvakrát do týždňa. Odvoz sa má uskutočňovať nielen vo štvrtok, resp. piatok, ale aj v pondelok, resp. utorok. Novinky z radnice

o tom informoval zamestnanec referátu verejnoprospešných služieb Mestského úradu v Trnave Peter Novák. Podľa jeho slov dôvodom na tento krok je silnejúce environmentálne povedomie občanov mesta Trnava a s tým súvisiace zvýšenie množstva spomínaných druhov vyseparovaného odpadu. Separovaný zber skla sa naďalej uskutočňuje priebežne podľa potreby.

■ Rekonštrukcia škôlky na Spartakovskej

Prestavba materskej školy na Spartakovskej ulici by sa mala začať v prvej júnovej dekáde. Objekt má dve časti, jednu jednopodlažnú, druhú s dvomi podlažiami. Zriadená bude rozdeľovňa stravy a umývárne riadu, v hlavnej kuchyni budú vymenené a doplnené niektoré zariadenia. Vymenené budú aj zasklené steny v detských spálňach na oboch poschodiach a zariadenia v hygienických priestoroch. Zrealizujú sa nové rozvody vody a elektroinštalácie, miestnosti dostanú nový obklad a dlažbu. Stavebné úpravy sa uskutočnia aj na plochej streche, ktorá bude zateplená a opatrená novou hydroizoláciou. Zrekonštruované bude tiež detské ihrisko v areáli materskej školy. Rekonštrukcia bude hotová do 30. septembra.

■ V Trnave bol workshop v rámci projektu Duo* *Stars

Workshop na tému Inovácie v praxi – prax v inováciách sa uskutočnil v 13. mája v trnavskom hoteli Prestige v rámci projektu Duo**Stars, ktorý realizuje Trnavský samosprávny kraj v spolupráci s Obchodnou komorou Dolného Rakúska a Federáciou Rakúskeho priemyslu. Projekt je zameraný na rozvoj aktivít v oblasti podnikania a podporu podnikateľského prostredia. Dôležitým prvkom v podnikaní je aj využívanie výsledkov výskumu a vývoja v praxi a jednou z podporných organizácií rozvoja tejto témy je napríklad Elektrotechnický klaster – západné Slovensko. Jeho dôležitým členom je aj Samsung Electronics Slovakia s.r.o., Galanta, ktorý bol zároveň spoluorganizátorom workshopu. Svoje názory, skúsenosti a poznatky si tu navzájom vymieňali pred-

stavitelia podnikovej sféry, akademickej obe a verejnej správy. O tom, prečo sú inovácie v niektorých krajinách a firmách ťažiskom rozvoja, hovorili predstavitelia medzinárodných firiem, hostia z Rakúska a odborník na inovácie pracujúci pre Organizáciu pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD).

■ Rekonštrukcia rozvodu plynu na Kopánke si vyžiadala zmeny v doprave

Koncom mája sa začali rekonštrukčné práce na vedení plynu v lokalite Kopánka na uliciach Sibírska, A. Kmeťa, Parašutistov, Severná, Radarová, Rovná, Olympijská, Letecká a Ludová. Doprava na týchto uliciach má byť počas rekonštrukcie jednosmerná, označená prenosným dopravným značením. Dopravné obmedzenia by mali trvať do augusta tohto roka.

■ Trnavčanka postúpila do celoslovenskej súťaže Slávik Slovenska

Devätnásť ročník krajského kola speváckej súťaže v interpretácii slovenských ľudových piesní Slávik Slovenska (SS) sa uskutočnil 20. mája v Kalokagatii – Centre voľného času v Trnave.

Súťažiaci zaspievali dve ľudové piesne s hudobným sprievodom a bez hudby – a capella, v troch vekových kategóriách súťažilo dovedna sedemnást dievčat a traja chlapi z Trnavského kraja. Prvé tri miesta v každej kategórii však obsadili iba dievčatá. V 1. kategórii zvíťazila Eliška Krchňáková zo Základnej školy s materskou školou z Bučian, v 2. kategórii získala vavríny Karolína Baňáčková zo Základnej umeleckej školy v Piesťanoch a tretiu kategóriu vyhrala Trnavčanka Diana Tuchscherová z Gymnázia Jána Hollého. Víťazky postúpili do celoslovenskej súťaže, ktorá sa uskutoční 26. júna v Žiline. Predseda Výkonného výboru Slávika Slovenska a zároveň predseda poroty krajského kola v Trnave Peter Štilicha pre Novinky z radnice povedal:

„Úroveň krajskej súťaže v Trnave ma príjemne prekvapila. Dobrým dojmom na mňa zapôsobili najmä víťazky I. a III. kategórie,

o ktorých si myslím, že majú šancu uspieť aj v celoštátnom kole SS v Žiline.“

■ Príďte pomôcť rytierom Dúhového dvora v boji proti drakovi

Štvrtý ročník kultúrno-osvetového podujatia pod názvom Dúhový dvor sa uskutoční 11. a 12. júna pred trnavskou radnicou v rámci Dní zdravia. Jeho cieľom je integrácia telesne a mentálne postihnutých ľudí do spoločnosti zdravých a prezentácia ich tvorivých schopností prostredníctvom vlastnoručne vyrobených umeleckoremeselných úžitkových predmetov. Dúhový dvor zorganizovalo Mesto Trnava v spolupráci so školami, občianskymi združeniami i zariadeniami zastupujúcimi hendikepovaných ľudí.

Dramaturgia tohtoročného podujatia pozýva všetkých záujemcov do rozprávky, v ktorej sa Dúhový dvor zmení na Dúhové kráľovstvo terorizované škaredým drakom. Proti nemu pôjdu smelo do boja aj napriek svojmu hendikepu obyvatelia kráľovstva čerstvo pasovaní za rytierov a ich hlavnou zbraňou budú kultúrne vystúpenia. Program, v ktorom „zabojujú“ aj šermiari a spevák Otto Kollman, bude moderovať známa herečka Bibiana Ondrejková a na pomoc rytierom sa chystá prísť aj populárny herec Maroš Kramár. Na popoludnie je pripravené vystúpenie nevidiacich Saše a Mariana Bangovcov, ktorí zaspievajú zmes temperamentných muzikálových melódií. Na druhý deň do kráľovstva zavíta spektakulárne divadlo Slanina s predstavením Baba Ježi a popoludnie znova vyplnia hudobné a tanečné vystúpenia.

■ Domov dôchodcov zmenil názov na Zariadenie pre seniorov v Trnave

Mestské zastupiteľstvo mesta Trnava uznesením č. 556/2009 schválilo 5. mája 2009 dodatok č. 2 k zriaďovacej listine Domova dôchodcov v Trnave, so sídlom 917 01 Trnava, ulica T. Vansovej 5, ktorým sa mení názov tejto rozpočtovej organizácie. Jej nový názov je Zariadenie pre seniorov v Trnave.

■ Deň matiek v Trnave so slovinským speváckym zborom Mlinček

Deň matiek je sviatok, ktorý u nás nemá dlhú históriu, ale každý z nás si určite v ten deň na svoju matku spomenul. Vyjadrením vďaky matkám boli aj koncerty mládežníckeho speváckeho zboru Mlinček zo Slovinska, ktoré sa uskutočnili 15. mája v Trnave v kine Hviezda a 16. mája v kultúrnom dome v Modranke. Podujatie zorganizovalo Mesto Trnava v spolupráci so slovinským partnerským mestom Novo mesto.

Oba koncerty uviedol krátkymi skladbami trnavský spevácky zbor Cantica nova. Mlinček sa predstavil peknými slovinskými ľudovými piesňami, džezovými kompozíciami a populárnou hudbou. Publikum zaujal najmä malý spevák Primoš, ktorý presvedčivo zaspieval a zahral rolu „Kekec“ – obdobu nášho sokoliara Tomáša. Veľký úspech mala aj ukážka víťania jari. Vďaka sviatočnej hudobnej návšteve zo Slovinska sa v Trnave opäť potvrdilo, že hudba je univerzálnym jazykom, ktorý nepozná hranice.

■ Ocenenia pre pracovníkov v oblasti kultúry

Tridsaťdva medailí a osem pamätných listov odovzdal predseda Trnavského samosprávneho kraja Tibor Mikuš 13. mája v Zrkadlovej sieni Divadla Jána Palárika kultúrnym pracovníkom kraja – osobnostiam a kolektívom činným v oblasti výtvarného umenia, hudby, divadla, filmu, folklóru, literatúry či knihovníctva. Spomedzi Trnavčanov alebo v Trnave pôsobiacich osobností ocenenie prevzali najstarší aktívny člen robotníckeho spevokolu Bradlan Pavol Diener, dlhoročná pracovníčka v oblasti kultúry Adriana Horváthová, publicistka a spisovateľka Margita Kániková, etnografka Drahomíra Pillová, člen robotníckeho spevokolu Pavol Rampák, dlhoročný kultúrny pracovník Zdenko Šimko, vedúci katedry masmediálnej komunikácie a predseda Akademického senátu FMK UCM v Trnave Slavomír Magál a pedagóg na Katedre umeleckej komunikácie UCM Marián Minárik.

-eu, um, mm, TTSK-

Podporme trnavských kandidátov na Strom roka

Do celoslovenskej ankety Strom roka 2009, ktorej siedmy ročník vyhlásila Nadácia Ekopolis, prihlasuje mesto Trnava tri krásne stromy: približne dvestošesťdesiatpäťročnú lipu veľkolistú, ktorá rastie v parku P. Lišku na Kalvárii, stopäťdesiatročný dub letný s obvodom kmeňa 420 cm v lokalite Štrky a soforu japonskú v parčíku na Kapitulskej ulici pri pomníku Mikuláša Schneidera Trnavského.

Cieľom ankety je upozorniť na význam stromov v životnom prostredí, poukázať na najodvážnejší, najstarší alebo inak vzácny strom, niečo sa dozvedieť o jeho minulosti a vzbudiť záujem ľudí o životné prostredie a jeho ochranu.

Zo všetkých prihlásených stromov vyberie porota 12 finalistov. Verejné hlasovanie o víťaza ankety sa uskutoční od júla do októbra 2009. Fotografie a príbehy stromov budú uverejnené na internetových stránkach Nadácie Ekopolis, spoločnosti Skanska a v médiách. Hlasovať bude môcť ktokoľvek prostredníctvom SMS správy, korešpondenčného lístka, pohľadnice alebo priamo na internete.

Výsledky ankety budú známe koncom októbra. Víťazný strom dostane odmenu vo forme odborného ošetrovania od členov ISA Slovensko, ako aj finančný príspevok 10 tisíc korún. Stromy, ktoré sa v ankete umiestnia na druhom a treťom mieste, získajú rovnakú peňažnú čiastku 10 tisíc korún, ktorá môže byť použitá na ich ošetrovanie alebo úpravu okolia. Navrhovatelia troch víťazných stromov budú odmenení poukázkami na nákup kníh.

:jg-

Automobilový klaster na výstave CARplast

Stánok autoklastra v bratislavskej Inchebe navštívil aj prezident Ivan Gašparovič

Automobilový klaster – západné Slovensko sa zúčastnil 21. až 23. apríla na výstave CARplast v Bratislave na výstavisku Incheba. Prezentoval tam nielen seba a projektové aktivity, ale aj svojich členov. Získali sme tiež nové partnerstvá a kontakty, ktoré sú dôležitým predpokladom úspechu na trhu.

Po otvorení výstavy náš stánok navštívil aj prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič, ktorý Automobilovému klastru – západné Slovensko zažela

lal veľa úspechov na trhu v oblasti poradenstva a pomoci podnikom i v cezhraničnej kooperácii v rámci projektov.

Počas výstavy sa konalo aj diskusné fórum, ktorého súčasťou boli viaceré prezentácie nášho autoklastra a jeho rakúskych partnerov v rámci projektu AC Centrope. Prezentované boli aj niektoré pripravované aktivity ako spoločný nákup podnikov a spolupráca s mestom Trnava v rámci Mestského priemyselného a technologického parku Trnava. Viac informácií nájdete na www.autoklaster.sk

Projekt je realizovaný v rámci Programu cezhraničnej spolupráce SR – Rakúsko 2007 – 2013 a spolufinancovaný z EFRR

Verejnoprávne prerokovanie výstavby štadióna

Verejnoprávne prerokovanie zmeny Územného plánu mesta Trnava a zmeny Územného plánu centrálnej mestskej zóny v Trnave v súvislosti s výstavbou Komerčno-športového centra Štadióna Antona Malatinského sa uskutočnilo vo štvrtok 21. mája (po uzávierke tohto vydania) v zasadacej miestnosti Mestského zastupiteľstva na Hlavnej ulici 1 v Trnave.

Na posúdenie bol predložený zámer multifunkčného centra, ktorý vzišiel z rokovania s Krajským pamiatkovým úradom v Trnave a ďalšími dotknutými inštitúciami. Návrh pozostáva z troch častí. V prvej z nich je moderný štadión s nákupným centrom v suteréne a podstavbou všetkých tribún, ktorý má stáť v lokalite dnešného štadióna, a výstavba bytov na Kollárovej ulici.

Druhá časť predstavuje polyfunkčný objekt so štyrmi nadzemnými podlažiami a tromi podzemnými podlažiami slúžiacimi na parkovanie, ktorý by mal stáť v lokalite parkoviska pri amfiteátri.

Tretia časť v lokalite nákupného centra obsahuje päťpodlažný polyfunkčný objekt a solitér s funkciou bývania a príslušným počtom parkovacích miest.

Podmienkou na realizáciu druhej a tretej časti zámeru je dobudovanie a odovzdanie štadióna, ktorý má spĺňať všetky požadované parametre FIFA A UEFA.

Mesto Trnava pristúpilo na ponuku zahraničného investora vybudovať v Trnave nový štadión, lebo si uvedomuje, že z vlastného rozpočtu nemôže zvládnuť finančnú nároč-

nosť nevyhnutnej rekonštrukcie súčasného štadióna a jeho údržbu. Navrhované bytové domy, parkovacie miesta, polyfunkcie a nákupné centrum majú zabezpečiť investorovi návratnosť jeho investície. Z rovnakého dôvodu zahraničný investor odmietol iné lokality vzdialené od centra, (napríklad Medziháj), ktoré mu mestská samospráva na výstavbu štadióna ponúkla. Predložený zámer však môže byť ešte na základe vznesených pripomienok zmenený. Ak sa bude investícia realizovať, investor dostane dotknutú lokalitu do prenájmu na 60 rokov.

-redakcia-

Trnavčania pôjdu na kolesách proti rakovine

Mesto Trnava sa už po štvrtý krát zapája v spolupráci s Kalokagatiou – Centrom voľného času do celoslovenskej kampane Na kolesách proti rakovine, ktorá sa uskutoční vo štvrtok 18. júna od 13. do 16. hodiny na Trojičnom námestí. Súčasťou podujatia je verejná zbierka, ktorá bude prebiehať od 10. do 17. hodiny na pešej zóne a verejných priestranstvách.

Hlavným organizátorom je Slovenský paralympijský výbor. Cieľom kampane je ponúknuť chorým a telesne postihnutým spoluobčanom, ale aj ľuďom v duševnej depresii vzor nezlomnej osobnosti, pomôcť pri hľadaní nových životných cieľov, nenásilnou formou priblížiť širokej verejnosti s osobitným dôrazom na deti, mládež, ale aj podnikateľov, problémy, s ktorými sa boria postihnutí občania a ich inštitúcie, a v neposlednom rade získavať finančné prostriedky na výskum rakoviny, liečbu a nákup kompenzačných pomôcok pre ľudí postihnutých nádorovým ochorením a pre paralympijských športovcov.

Zbierka Na kolesách proti rakovine je určená deťom, mládeži i dospelým s cieľom zapojiť ich do športovej aktivity. Účastníci si môžu „kúpiť“ za nimi určenú symbolickú sumu hračku jojo. Do kampane sa môže zapojiť každý v mobilnom fitnese so šiestimi stacionárnymi bicyklami, mobilným ozvučením a cvičiteľom. Bicykle budú zaznamenávať vzdialenosť a dobrovoľníci spočítajú ľudí zapojených do kampane. Výsledky z nášho mesta budú porovnávané s ďalšími dvadsiatimi mestami na Slovensku. V tom istom čase môžu vozíčkari, deti na kolobežkách a bicykloch absolvovať aj tradičnú symbolickú trasu pred Divadlom Jána Palárika.

Príďte povzbudiť všetkých súťažiacich, zapojte sa a vyjadrite svoju solidaritu tým, ktorí to potrebujú.

Kancelária Zdravé mesto Trnava

Špeciálni pedagógovia z USA navštívili Trnavu

Pedagogických pracovníkov zo Signal Centers v Chattanooga v štáte Tennesy privítalo v dňoch 3. – 9. mája Centrum špeciálneho pedagogického poradenstva (ČŠPP) na Čajkovského ulici v Trnave. Hlavnou náplňou ich návštevy bol odborný seminár na prezentáciu kompenzačných pomôcok pre deti i dospelých s rôznym zdravotným postihnutím.

Podobné semináre zorganizovalo trnavské ČŠPP v spolupráci s občianskym združením Slovenská spoločnosť pre spina bifida a/alebo hydrocefalus aj v Špeciálnej základnej škole v Poprade a v Špeciálnej základnej škole pre deti s poruchami reči v Brezolupech.

Jedným z hlavných cieľov amerického Signal Centers, ktoré v minulom roku oslávilo 50. výročie svojho založenia, je zabezpečiť nezávislosť ľudí so zdravotným postihnutím. Prioritne sa venujú ranej intervencii u detí so zdravotným postihnutím vo veku od 6 týždňov po 4 roky. Vytvorené majú aj triedy pre deti so špeciálnymi potrebami vo veku od 3 do 5 rokov, tzv. Pre-School. Na ne nadväzujú Pre-K Classroom. Tak isto sa venujú aj dospelým ľuďom s postihnutím.

Trnavu navštívila riaditeľka Centra technickej asistencie v Signal Centers Molly Littletonová, John Littleton a špeciálna pedagogička Kelly Brownová. Spolupráca s nimi sa začala pred dvomi rokmi, keď sa na základe konkurzu vyhláseného Nadáciou Jána Husa dostali dve špeciálne pedagogičky na školiaci pobyt do súkromnej školy pre deti s poruchami učenia v Chattanooga, kde okrem iného navštívili uvedené centrum. Vtedy skrsla myšlienka uskutočniť o rok výmenný pobyt pedagógov z USA v Trnave. Minulý rok sa uskutočnila prvá návšteva s prezentáciou rôznych kompenzačných pomôcok pre deti so špeciálnymi potrebami, ktoré hostia nechali ako dar v ČŠPP pre potreby jeho klientov a ich rodičov. *-redakcia-*

Vítazstvá Trnavčanov na piatej abilympiáde

Na piatom ročníku Abilympiády pacientov so sklerózou multiplex (SM), ktorá sa uskutočnila od 17. do 20. apríla na Zemplínskej šírave, sa s úspechom zúčastnili aj siedmi Trnavčania – až na jedného členovia trnavského klubu SM. Do Trnavy putovali tri prvé a tri druhé ceny. Podujatie s medzinárodnou účasťou organizoval Slovenský zväz sclerosis multiplex v spolupráci s klubom SM z Vranova nad Topľou. Súťažiaci s diagnózou SM pricestovali nielen zo Slovenska, ale aj z Českej republiky, Poľska a Maďarska. Na abilympiáde mohli prezentovať svoje schopnosti v mnohých kategóriách, napríklad v maľovaní vodovými farbami, servítkovej technike, práci s drevom, šachu, práci s počítačom, šití, vyšívání, pletení, modelovaní z hliny, ozdobovaní medovníkov, cukrárstve, aranžovaní kvetov, studenej kuchyni, sudoku, háčkování, atď.

Vítazi na prvých troch miestach boli ocenení diplomom a keramikou, na ktorej dominoval symbol diagnózy SM – slnečnica. „Za náš trnavský klub musím skonštatovať, že naše víťazstvá prekonalí ciele, s ktorými sme na Zemplínsku Šíravu išli. Dve prvé ceny si odniesla Anka Pavlovičová, Boženka Barabasová jednu prvú a jednu druhú, Darinka Krajčovičová a ja po jednej druhej cene a Jožko, môj manžel, odmietol prvú cenu z šachu. Je síce členom nášho klubu, ale nie je SM-kár,“ vysvetlila členka trnavského klubu SM Beata Kuracinová.

Na Anku Pavlovičovú sa usmialo šťastie aj do tretice – okrem dvoch prvých cien v súťaži vyhrala prvú cenu v tombole – rehabilitačný pobyt pre pacienta s diagnózou SM. Na vyhlásení víťazov nechýbala ochutnávka súťažných výtvorov a výborná zábava pri hudbe. „Bavili sme sa do neskorých nočných hodín. Do postele sme sa niektorí dostali až po polnoci, prekvapení, že pri tanci a dobrej zábave sme zabudli na naše ťažkosti a bolesti,“ dodala Beata Kuracinová. *-redakcia-*

Ocenenia pre zdravotníkov z Trnavy a kraja

Trnavský samosprávny kraj už po tretíkrát pri príležitosti Svetového dňa zdravia udelil ocenenia zdravotníckym pracovníkom kraja. Medzi ocenenými sú aj zdravotníci a zdravotnícke kolektívy, ktoré pracujú alebo pracovali v Trnave.

Pamätnú medailu predsedu Trnavského samosprávneho kraja dostal prednosta traumatologicko-ortopedickej kliniky Fakultnej nemocnice v Trnave a pedagóg na Trnavskej univerzite Ján Kuchta, ktorý sa zaslúžil o rozvoj traumatológie v kraji vybudovaním dôležitého centra v sieti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti o pacientov so závažnými poraneniami. Z ďalších ocenených spomeňme detskú sestru trnavskej nemocnice Annu Križanovú, ktorá pracuje na tomto pracovisku už od roku 1970 a reprezentuje nemocnicu na mnohých odborných podujatiach. Anesteziologička Darina Nábělková budovala moderné pracovisko anesteziológie a resuscitácie v trnavskej nemocnici.

In memoriam dostal ocenenie dlhoročný riaditeľ trnavskej nemocnice František Pivovárči, ktorý bol na čele Okresného ústavu národného zdravia v období rokov 1960 – 85. Okrem tejto ceny bol ocenený viacerými medailami, medziiným aj medailou Slovenskej lekárskej spoločnosti Propter Merita, ale aj Cenou za aktívnu spoluprácu s Československým červeným krížom.

Trnavská lekárka Ita Odnogová prevzala cenu udelenú in memoriam jej manželovi, gynekológovi a dlhoročnému zástupcovi riaditeľa pre liečebno-preventívnu činnosť v trnavskej nemocnici Emilovi Odnogovi. Na trnavskú gynekológiu prišiel pracovať v päťdesiatych rokoch, začas vykonával funkciu riaditeľa nemocnice a primára ženského oddelenia. V nemocnici pracoval až do svojej predčasnej smrti v roku 1983 a je držiteľom napríklad Reimanovej ceny a autorom viacerých publikácií. „Keď som teraz ako dôchodkyňa zastupovala v ambulancii, často sa mi stávalo, že mi povedali – mňa rodil váš manžel, mne odrodil syna a mne dcéru. V päťdesiatom piatom sme promovali a dostali sme umiestnenku do Trnavy. Jemu sa ušlo gynekologické oddelenie, mne interné lekárstvo. Bývali sme v poliklinike, tlačili sme sa v maličkom lekárskom byte. Boli to ťažké časy, mali sme malé deti a museli sme sa boriť s problémami. Ale boli sme tu radi. Mali sme najmä vzťah k práci,“ spomína na svojho manžela lekárka Ita Odnogová.

Pamätnú medailu kraja dostalo aj viacero zdravotníckych kolektívov. Z trnavskej Fakultnej nemocnice s poliklinikou bol ocenený kolektív neurologického oddelenia nemocnice pod vedením Georgi Krasteva a vrchnej sestry Jany Hričišovej za aktívny prístup k pacientom a priekopnícke presadenie novej metódy pre pacientov s akútnou mozgovou príhodou zavedením liečby trombolýzou. „Trombolýza v určitom časovom okne otvára pacientom s akútnou mozgovou príhodou upchatú mozgovú tepnu a výrazne skracaie liečbu. Pacienti prežijú, alebo prežijú v normálnom stave, teda v krátkom čase sú ako pred porážkou. My sme tu v Trnave druhí v poradí na Slovensku v počte trombolyzovaných pacientov, aj v druhom rade tých, ktorí začali trombolyzovať. Takto pracujeme už od roku 2005 a počet našich pacientov je taký ako na svetových pracoviskách,“ hovorí primár neurologického oddelenia nemocnice Georgi Krastev.

Nominácie i schválené ocenenia zdravotníckym pacientom sú v čase devalvácie oceňovaní rôzneho typu náležitou pozornosťou tým, ktorí si to za svoje aktivity skutočne zaslúžia.

Martin JURČO

Trnavskí evanjelici si pripomínajú výročia

Cirkevný zbor evanjelickej cirkvi augsburského vyznania v Trnave oslavuje tento rok niekoľko výročí. Tým základným je výročie pamiatky posvätenia chrámu, ktorý bol postavený v roku 1924 podľa projektov architekta Jozefa Mareka.

Zbor za storočia prešiel rôznymi peripetiami – najmä v časoch protireformácie. No životaschopnosť evanjelikov nielen v Trnave dokazuje, že sú schopní vydať na tvorivé aktivity veľa úsilia a energie. Potvrdilo sa to aj pri prvej z akcií, ktorými si chcú trnavskí evanjelici tieto významné historické medzníky pripomínať počas celého roka. Začali slávnostným programom k 90. výročiu úmrtia Milana Rastislava Štefánika. Jeho socha od Jána Koniarka je hneď oproti evanjelickému kostolu, na Námestí SNP. Po slávnostnom programe bola už tradične v zborovej miestnosti farského úradu prezentácia príležitostnej poštovej pečiatky. „Nielen výročie posvätenia chrámu, ale je to aj 205. výročie obnovenia evanjelického a. v. cirkevného zboru, ktorý takmer na sto rokov prestal fungovať a znovu bol obnovený v roku 1804 zásluhou farára Jána Vyskydenského,“ pripomína miestny zborový farár Rastislav Hargaš.

Cirkevný zbor sa chce prezentovať aj navonok, a nielen pri príležitosti týchto výročí. Napríklad sprístupňovaním diel autorov alebo pripomínaním života a aktivít niektorých kazateľov. Za všetkých spomeňme napríklad prekladateľa zo severských literatúr, farára Gustáva Viktoryho. „Iniciátorkou myšlienky celoročného projektu bola zborová dozorkyňa presbyterstva Jana Tomašovičová. Chceli by sme sa zviditeľniť tým, čo je najdôležitejšie. Keďže je známe, že naša konfesia je tu v menšine, začíname pripomínať veriacim a obyvateľom Trnavy, že aj my, evanjelici, sme kresťania, veríme v Svätú Trojicu, apoštolské vyznanie viery a to známe Deutsche Messe, čiže tradíciu Služieb Božích. Máme veľa spoločných vecí. Chceme pripomenúť veriacim rímskym katolíkom, že všetci sme bratia a sestry. Sme pokračovatelia apoštolskej cirkvi, teda tej prvotnej, pretože reformácia znamenala návrat späť. Keby sa nám to podarilo dostať do povedomia, veľmi by sa mohli zlepšiť vzťahy najmä medzi veriacimi,“ hovorí farár Rastislav Hargaš a pokračuje: „Máme naplánované aj športové a spoločenské aktivity. Chceme osloviť mladých i staršiu generáciu. Máme veľa veriacich, ktorí sa do Trnavy prisťahovali pred šesťdesiatimi rokmi v rámci projektu Mať volá. Prišli z Maďarska, Rumunska či bývalej Juhoslávie. Keďže som tam aj ja tri roky pôsobil, viem, že je tam zvykom variť veľmi chutné jedlo, ktoré sa nazýva sarma (pozn. red.: kapustné listy plnené mletým bravčovým mäsom). Možno by sme uskutočnili takýto Sarmafest, ktorý je práve v štátoch, kde žili Slováci.“

Všetko by malo vyvrcholiť v čase Pamiatky reformácie a spomínanej pamiatky posvätenia chrámu, ktorý by mal mať formu odbornej konferencie alebo seminára. Slávnostné Služby Božie by mali mať rekonštruovanú podobu ako v čase reformačných úsilí, teda v časoch Martina Luthera. Spomínať budú aj na ďalšie osobnosti zboru, napríklad farára Juraja Holčíka alebo A. Janovička, ktorí sa aktivizovali najmä v časoch Slovenského štátu v rokoch 1939 – 45.

„Evanjelici v Trnave naozaj zasiahli do dejín. Teraz napríklad pátrame, koľko Židov tu bolo pokrstených. Nielen toto smutné obdobie budeme pripomínať, ale napríklad aj tragédiu v sedemdesiatych rokoch minulého storočia, keď búrka zničila strechu kostola a prišlo tam aj k úmrtiu, keď ochotní cirkevníci chceli zachrániť všetko, čo sa dalo. Z najnovších dejín chceme pripomenúť, že napriek finančným problémom sa podarilo otvoriť Diakonický domov dôchodcov, kde primárne neprihliadame na konfesiónalné kritériá, ale na pomoc blížnym,“ dodal farár Rastislav Hargaš.

-maju-

Archívne dokumenty a fotografie z histórie Trnavy

SILVER SEVEN SHOW – alebo krátka sláva Siedmich strieborných

V roku 1969 sa uskutočnilo v Trnave „osudové stretnutie“ dvoch hudobných zoskupení. Nová trnavská hudobná skupina Tavern Fine (vznikla z bývalej skupiny Optidix) v zložení: kapelník Ján Ozábal – trúbka a klávesy, Karol Bodorík – gitara, Marián Mrva – basgitara, Ján Babič – bicie, spevák Ľuboš Novotný a speváčka Jarka Prokopová dostali pozvanie účinkovať na Plese športovcov v Trnave 22. februára 1969, kde sprevádzali bratislavské trio Miroslava Lička, Tatianu Hubinskú a Editu Slávikovú. Práve tu sa zrodila myšlienka exkluzívneho revuálneho zoskupenia, ktorú „stvoril“ tiež Trnavčan Vladimír Hlaváček, vtedajší redaktor časopisu Roháč. A tak v duchu showprogramov Golden Kids (Vondráčková, Kubišová, Neckář) vytvoril pôvodný scenár nového slovenského hudobného show a stal sa aj jeho prvým manažérom.

Hudobnú dramaturgiu vypracoval popredný jazzový klavirista Laco Gerhardt a choreografiu významný český choreograf, tanečník a režisér, zasl. umelec Ľuboš Ogoun. Tvrdý nácvik v Závodnom klube Trnavských automobilových závodov (ZK TAZ) v Trnave trval až do 3. októbra 1969, kedy sa tam SHOW SEDEM STRIEBORNÝCH predstavila s novým programom v predpremiére.

Show

Sedem strieborných

Dolný rad zľava: Ján Ozábal – kapelník, klávesy, trúbón; Tatiana Hubinská – sólo spev, tanec; Miroslav Ličko – sólo spev, tanec; Edita Sláviková – sólo spev, tanec; Marián Mrva – basgitara, sólo spev, tanec
Horný rad zľava: Ján Babič – bicie; Ľuboš Novotný – sólo spev, sound; Vladimír Hlaváček – moderátor, manažér; Karol Bodorík – gitara, vokály, tanec

Slovenská premiéra tohto programu sa uskutočnila 18. októbra 1969 v bratislavskej Tatra Revue a neunikla pozornosti médií. Potom nasledovala ich dlhá a úspešná šnúra po Slovensku. Všade boli vypredané sály a odborná kritika prijala túto show s pozitívnymi komentármi. Vrcholom ich kariéry bolo reprezentačné vystúpenie v rámci programu medzinárodnej výstavy Československo 70 v Moskve. Toto účinkovanie bolo komentované v moskovských médiách na úrovni reklamy špičkovej „západnej“ zahraničnej produkcie. Po slávnom návrate sa show Sedem strieborných úspešne prezentovala až do konca roku 1970 po celom Slovensku. Vo februári až marci 1971 hosťovali v zahraničí a najmä následný zájazd v ZSSR bol úspešný.

Po návrate nastala v zoskupení známa „ponorková choroba“, koncertov bolo pomenej. Zlom nastal vtedy, keď po nástupe politickej normalizácie niektorým členom

nebolo umožnené verejné účinkovanie. Skupina sa napokon v januári 1972 rozpadla. Líder Ján Ozábal a Ľuboš Novotný si šli odvrútiť vojenskú službu, Ján Babič a Marián Mrva prijali angažmán do zahraničia a Karol Bodorík zakotvil v novom hudobnom zoskupení TAZ Kvintet v Trnave.

Uvítame, keď po zverejnení tejto fotografie zareagujú naši čitatelia so svojimi doplnujúcim údajmi, poznatkami, ktoré by obohatili poznanie histórie mesta.

Pripravil Peter Horváth, foto: archív Karola Bodoríka

...napriek uzávierke

Dvadsať rokov po...

môžeme voliť svojich zástupcov v spoločnej Európe

Pred dvadsiatimi rokmi neúčastou na „voľbách“ dávalo necelé jedno percento obyvateľov najavo, že ide o podvod, pri ktorom nemienia asistovať. Riskovali postavenie v práci, perzekúcie a ďalšie nepríjemnosti, ktoré sa prenášali i na ich deti. Títo ľudia však zachovali poctivosť voči pravde a vedomie, že tam, kde nie je výber, nemožno hovoriť o voľbe. Argumentácie a agitácie strany či ideológie, ktorá v „mene ľudu“ a krajších zajtrajškov obhajovala takýto postup, neprekryli klamstvo a omyly tejto cesty. Po krátkych zdaniach úspechov čas potvrdil, že išlo o slepú koľaj.

Nik si v tej dobe nevedel predstaviť, že by totalitný systém pripustil slobodný výber zástupcov v rozhodujúcich pozíciách. Nikto nesníval o slobodných voľbách v takom veľkom celku, ako je Európa.

Karta sa dnes obrátila. Vo voľbách do európskeho parlamentu si môžeme vybrať z množstva mien. I takých, ktoré vyvolávajú skôr úsmev, ako vážnosť. Napriek pestrosti osôb prevláda skepsa a hovorí sa o nízkej účasti ľudí vo voľbách. Dôvod nie je v jednotnej kandidátke.

Paralyzuje nás presvedčenie, že nejde o nič dôležité, ako i sklamanie a nedôvera v demokraciu, politiku a silu nášho hlasu. Svoje zohráva i vedomie neschopnosti obsiahnuť európsku problematiku. Sklamanie sa prehľbuje, čím viac sa vzdalujeme od doby zmeny. Vyprchávajú ideály i túžby.

Myslím si, že sme si pred dvadsiatimi rokmi uvedomovali viac to, čo nechceme, ako to, čo musíme urobiť. Túžba po slobode a demokracii bola v predstavách spojená s pádom socializmu a s vidinou jednoduchšieho života. Podvedome sme uverili, že stačí prijať formálne pravidlá a dobro so spravodlivosťou prídu automaticky. Vytriezveli sme. Nejde o jednoduchú a vôbec nie ľahšiu cestu. Musíme meniť predstavy o svete i o sebe. Učiť sa neistote, slobode, počúvaniu a hľadaniu kompromisu s inými. Slobode, ktorá je neoddeliteľná od zodpovednosti za rozhodnutia, ktorých dôsledky často ani nevnímame. Svet pôvodného čiernobieleho videnia sa rozpadol na rôznorodé a nevyspytateľné súvislosti. Už nikdy nemôžeme s istotou tvrdiť, že mu úplne rozumieme. V čoraz komplikovanejšej sieti vzťahov len výnimočne nemajú naše rozhodnutia a skutky dopad na iných a na svet, v ktorom žijeme.

Napriek všetkému, i tomu nepomenovanému, je však lepšie, že môžeme o svojom živote rozhodovať a niešť zaň zodpovednosť my, a nie strana. I preto je dobré, že vyberáme z viacerých kandidátov zástupcov do parlamentu. Stratil sa dôvod na výhovorku, že sme nedostali šancu. Je to ťažšie, no lepšie. A to aj v prípade, že tí, ktorých vyberieme, neuspeli. Dostali sme možnosť byť pri tom. Pri rozhodovaní, pri živote.

Pavol TOMAŠOVIČ

Ludia a udalosti v histórii Trnavy

jún 2009

- 1. 6. 1879** – V Skalici sa narodil verejný činiteľ, pedagóg, publicista a kňaz Pavol ŽIŠKA, absolvent trnavského gymnázia a jeho neskorší profesor, člen výboru Spolku sv. Vojtecha a spoluzakladateľ miestneho odboru Matice slovenskej (130. výročie).
- 3. 6. 1944** – V Trnave sa narodila divadelná a filmová herečka Oľga ŠALAGOVÁ (65. narodeniny).
- 4. 6. 1894** – Rehoľa Uršulíniek dostala povolenie na otvorenie Učiteľského ústavu v Trnave (115. výročie).
- 4. 6. 1904** – V Bratislave umrel bývalý trnavský advokát, básnik a publicista Vendelín KUTLÍK, spoluzakladateľ Slovenskej besedy a tajomník miestnej pobočky Matice slovenskej v Trnave (105. výročie).
- 5. 6. 1954** – V Bratislave sa narodil divadelný herec, hudobný skladateľ a pesničkár Ján ZACHAR, ktorý bol v rokoch 1977 – 85 členom Divadla pre deti a mládež v Trnave (55. narodeniny).
- 9. 6. 1739** – V Krškanoch sa narodil profesor Trnavskej univerzity a neskôr riaditeľ Kráľovskej akadémie v Trnave Anton MAJLÁT, autor prákežitosťných básní (270. výročie).
- 11. 6. 1759** – V Bratislave umrel historik a pedagóg František KAZI, profesor filozofie a teológie na Trnavskej univerzite, rektor kolégia a autor práce o dejinách Trnavskej univerzity (250. výročie).
- 12. 6. 1939** – V Coburgových závodoch v Trnave vypukol veľký požiar, ktorý spôsobil škody za 6 miliónov korún (70. výročie).
- 13. 6. 1584** – Vo Viedni umrel trnavský rodák Ján SAMBUCUS, cisársky dvorný historik, univerzitný profesor, lekár a vydavateľ, ktorého pamiatku v Trnave pripomína pamätná tabuľa na priečelí radnice a ulica nesúca jeho meno (425. výročie).
- 16. 6. 1604** – Trnavský magistrát potvrdil artikuly miestnym obchodníkom so súknom a plátom (405. výročie).
- 17. 6. 1884** – V Trnave umrel cirkevný hodnostár, spisovateľ a cestovateľ ŠTEFAN NEMEČKAJ, ktorý pôsobil ako farár v Hrnčiarovciach a patrila k druhej generácii bernolákovcov (125. výročie).
- 18. 6. 1869** – V Necaloch sa narodil redaktor, spisovateľ a cirkevný hodnostár Jozef Napoleon JANDA, člen výboru Spolku sv. Vojtecha a rektor seminára v Trnave, kde aj umrel (140. výročie).
- 19. 6. 1894** – V Zavare sa narodil architekt a odborný publicista František FLORIANS, projektant Okresného domu, kostola na Tulipáne a viacerých ďalších budov v Trnave (115. výročie).
- 22. 6. 1659** – V Dobrohošti sa narodil univerzitný profesor František KIRIŠ, v rokoch 1722 – 25 rektor Trnavskej univerzity, autor latinských básní na počesť bakalárov Trnavskej univerzity (350. výročie).
- 22. 6. 1854** – V Trnave sa narodil operný spevák a hudobný skladateľ František Jozef BRAKL, autor štyroch kníh o divadle, ktorý pôsobil vo Viedni, Budapešti, Berlíne a v Mníchove (155. výročie).
- 22. 6. 1949** – V Hontianskych Moravciach sa narodil herec, hudobník, hudobný skladateľ a spevák Jaro FILIP, ktorý v rokoch 1981 – 86 pôsobil v Divadle pre deti a mládež v Trnave (60. výročie).
- 22. 6. 1729** – V Trnave bol vydaný mestský požiarový štatút (280. výročie).
- 22. 6. 1979** – V Trnave sa uskutočnila ustanovujúca schôdza telovýchovnej jednoty Slovsport (30. výročie).
- 27. 6. 1609** – Narodil sa taliansky staviteľ Pietro SPAZZO, staviteľ Univerzitného kostola a viacerých budov v Trnave, neskôr trnavský mešťan, senátor a prvý portretovaný umelec na Slovensku (400. výročie).
- 27. 6. 1929** – V Trnave vznikla dvojročná Verejná obchodná škola (80. výročie).
- 28. 6. 1574** – Trnavský murársky majster JAKUB sa zaviazal trnavskému richtárovi Jurajovi SCHLÉGLOVI, že spolu so svojimi pomocníkmi postaví na námestí strážnu vežu (dnešnú mestskú vežu), ktorú dokončil až o desať rokov neskôr (435. výročie).

Jubileum Kaplnky Panny Márie trnavskej

Tretieho júna pred dvesto sedemdesiatimi rokmi sa začala výstavba Kaplnky Panny Márie Trnavskej. V tento deň bol požehnaný základný kameň za prítomnosti cirkvi, zástupcov mesta, Trnavskej univerzity, úradov, škôl, atď. Stalo sa tak tridsaťjeden rokov po pamätných dňoch sizenia milostivého obrazu 5. júna, 10. a 11. augusta 1708.

Kaplnka sa budovala na podnet ostrihomskeho arcibiskupa Imricha Esterháziho, ktorý bol veľkým ctiteľom Panny Márie. Narodil sa 17. decembra 1663 v Galante, ako sedemnásťročný vstúpil do rádu sv. Pavla prvopustovníka (paulíni), študoval vo Viedenskom Novom Meste a v Ríme, kde bol vysvätený na kňaza – rehoľníka 15. februára 1688. Istý čas bol profesorom v chorvátskej Lepoglave a v Trnave, od roku 1702 generál rádu sv. Pavla pustovníka. V roku 1707 biskup vacovský, 1708 záhrebský, 1723 vesprémsky, od 1. septembra 1725 arcibiskup ostrihomský sídliači v Trnave. Arcibiskup Imrich Esterházi sa často zdržiaval v Bratislave – úradne. Je kuriózne, že ten, ktorému tak ležala na srdci mariánska úcta, nemohol požehnať základný kameň stavby a po ukončení a zariadení kaplnky posvätiť oltár (aj keď sa to uvádza v literatúre, aj v posledných prácach).

Základný kameň požehnal 3. júna 1739 arcibiskupov synovec a menovec Imrich Esterházi (*1683 – + 29. nov. 1763), veľprepošť a titulárny biskup dórsky, od 5. nov. 1740 biskup nitriansky.

Krásnu barokovú kaplnku a oltár s milostivým obrazom Panny Márie trnavskej konsekroval 9. septembra 1741 tit. biskup, generálny vikár František J. Klobušický (potom biskup sedmohradský, od r. 1748 záhrebský, od r. 1758 arcibiskup kaločský. Zomrel 6. apríla 1760 v Pešti, pochovaný je v kaločskej katedrále.

Hadrián RADVÁNI

Prvá fotografia obrazu Panny Márie trnavskej

Neustály výskum prináša ovocie. Od roku 1741 poznáme prvé medirytiny s obrazmi Panny Márie trnavskej a spreď sto tridsiatimi rokmi prvú fotografiu, ktorú sme získali z Dojča, z časti pozostalosti trnavského kanonika Štefana Nemečkaya.

Známy bernolákovec, autor viacerých diel, kanonik Štefan Nemečkay (*1792 Dojč – +1884 Trnava) bol 17. mája 1852 na súkromnej audiencii u pápeža Pia IX., od ktorého prevzal odpustky udelené ctiteľom Panny Márie trnavskej. Š. Nemečkay zhromaždil veľa cenného materiálu nielen z rodiska, ale aj z Hrnčiaroviec a Trnavy. V jeho záznamoch sa našla aj prvá fotografia milostivého obrazu Panny Márie trnavskej, ktorú dal zhotoviť pred sto tridsiatimi rokmi v roku 1879 v Trnave.

Fotografiu formátu 107x66 mm zhotovil trnavský fotoateliér Štefana Dohnányiho (Dohnányi István fényképész, Nagyszombat). Myslím, že to bol vôbec prvý fotografista v Trnave, ktorý fotografoval aj Juraja Slottu, Martina Tamaškoviča a ďalších.

Na fotografii je milostivý obraz v bohatom barokovom ráme (z roku 1737), pôvodný oboetný stôl a pred oltárom drevené zábradlie.

Aj táto, na pohľad maličkosť, prispieva dejinám nášho mesta. *Hadrián RADVÁNI*

Večne mladá Cantica nova oslávi štyridsiatku

Trnavský spevácky zbor Cantica nova uvedie v júni pri príležitosti osláv 40. výročia svojho založenia atraktívnu hudobnú lahôdku – slovenskú premiéru rockového oratória Eversmiling Liberty od dánskych autorov Johanssena a Kullberga pre sóla, miešaný zbor a rockové nástrojové obsadenie. Rockové oratórium je kombináciou starej barokovej hudobnej formy so súčasným nástrojovým obsadením rockovej kapely. Autori použili text z oratória Georga Fridricha Händla Judáš Makabejský, ponechali klasickú hudobnú formu a skomponovali hudbu, vyznačujúcu sa bohatou melodikou a rytmikou.

Premiéra oratória bude prvým podujatím v rámci osláv jubilea zboru. Na september cantičiari pripravujú hudobno-slovné pásmo Cantica nova a jej hostia. V Divadle Jána Palárika sa predstaví nielen súčasný zbor, ale aj jeho bývalí členovia – osobnosti pôsobiace v oblasti hudby, divadla, politického života a pod. s ukážkami svojho umenia a spomienkami na svoje účinkovanie v zbere. Pozvanie dostali napríklad poslanec NR SR Július Brocka, operná speváčka Lucia Duchoňová, divadelný a filmový režisér Jozef Gombár, moderátor a lekár Miloš Bubán, herec a spevák Kamil Mikulčík, džezová speváčka Lucia Lužinská a iní.

Oslavy vyvrcholia novembrovým koncertom – hudobným pozdravom jubilujúcemu zboru v podaní speváckych zborov Lúčnica, Technik, Technik Akademik, Tírnavia, vokálnej skupiny Kruhy a zboru bývalých členov Cantica /z/nova. Na tomto koncerte bude uvedený aj pamätný CD-nosič a publikácia.

Podľa slov zbornajstra zboru Cantica nova PaedDr. Gabriela Kalapoša zámerom organizátorov je nielen osláviť významné jubileum, ale aj dôstojne a pritom atraktívne prezentovať širokej verejnosti a najmä stredoškolskej mládeži výsledky práce mladých ľudí, ktorí sa vo svojom voľnom čase venujú svojej ušľachtilej zábave – zborovému spevu na európskej úrovni.

-redakcia-

Arcidiecézna d'akovná púť Trnavčanov do Ríma

Členovia Rímskokatolíckeho cirkevného hudobného spolku sv. Mikuláša, zástupcovia cirkvi a Mesta Trnava sa koncom apríla a začiatkom mája zúčastnili na Arcidiecéznej ďakovnej púti do Ríma, ktorá bola poďakovaním Trnavčanov pápežovi Benediktovi XVI. za povýšenie Dómu sv. Mikuláša v Trnave na baziliku minor.

Členovia Rímskokatolíckeho cirkevného hudobného spolku sv. Mikuláša sa hudobne podieľali na liturgii a mali možnosť účinkovať pri sv. omšiach v Ústave sv. Cyrila a Metoda, v Bazilike sv. Klementa, kde sú uložené ostatky sv. Cyrila, v Bazilike sv. Petra v okovách alebo v Kostole San Paolo alle Tre Fontane na mieste, kde bol popravený sv. Pavol. Splnením tajných a nevyslovených snov mnohých členov spolku bolo účinkovanie počas svätej omše v chráme chrámov, Bazilike sv. Petra.

Púť vyvrcholila účasťou na generálnej audiencii na námestí pred Bazilikou sv. Petra, kde pápež okrem iného pozdravil pútnikov zo Slovenska v slovenskom jazyku a osobitne aj účastníkov Arcidiecéznej púte z Trnavy.

„Aj keď za päť dní nie je možné absorbovať celé umelecké a duchovné bohatstvo Ríma, obrazy z večného mesta budú ešte dlhé týždne doznievať v našich myšliach. Tí z nás, ktorým sa táto možnosť ešte naskytne, sa tam iste radi vrátia,“ povedal účastník púte a člen cirkevného hudobného spolku Stanislav Sliva.

-redakcia-

Keď nám diváci ďakujú, viem, že to má zmysel

Táňa Kulišková: „Dnešná generácia musí byť oveľa dravejšia...“

Tatiana Kulišková je členkou hereckej generácie, ktorá sa objavila na divadelných doskách v osemdesiatych rokoch. Dodnes patrí k silným a výrazným posilám hereckého súboru Divadla Jána Palárika v Trnave. Dnes ju vidíme napríklad v inscenácii Všetko o ženách, v inscenácii Shakespearovej hry Cymbelin a mnohí si ju zapamätali ako matku v Stodolovej hre Voľakedy a dnes. Je dcérou režiséra a myjavského rodáka Dušana Kuliška. Po absolutóriu herectva na Vysokej škole múzických umení v Bratislave sa stala v roku 1986 členkou vtedajšieho Divadla pre deti a mládež v Trnave. Ešte v študentských časoch ju preslávila úloha v českom filme Láska z pasáže (jej partnera hral L. Vaculík). Po tomto úspechu nasledovali ďalšie české (Podfuk, Zelená léta), ale i slovenské filmy (Cukor). Niektorí milovníci populárnej hudby si ju možno ešte pamätajú aj z televízneho Triangla, ktorý začas moderovala. Dnes sa venuje zväčša divadelnému hraniu, no zastihneme ju aj vo filme či televízii. **A kedy sa prvýkrát objavila na doskách trnavského divadla?**

„Presne si to nepamätám, ale viem, že som tu hosťovala v hre podľa predlohy Dušana Mitanu Koniec hry. O divadle som nevedela vôbec nič. V Trnave však malo divadlo veľký cveng. Bolo to iste aj dvoma výraznými a veľmi odlišnými poetikami, jedna, Blaha Uhlára, bola taká drsnejšia, a druhá, Juraja Nvotu, bola taká láskavá a všeobjímajúca. Boli to dve výrazné režisérské osobnosti. Mne sa preto divadlo v Trnave veľmi páčilo. Napriek tomu, že odvtedy uplynulo veľa rokov, som tu stále rada. A pritom mám možnosť porovnávať. Hosťujem napríklad v bratislavskom divadle a.ha.“

Nikdy ste v tejto súvislosti nepomysleli na odchod do Bratislavy?

„Z divadla sa ťažko odchádza, aj keď človek nie je celkom spokojný alebo mu niektoré veci prekážajú. Povie si, pane bože, ja by som to chcela inak. Ale z divadla sa aj preto ťažko odchádza, lebo pocit, ktorý mám, keď stojím na javisku, sa nedá ničím zameniť. V Trnave hráme jedno predstavenie – Všetko o ženách, ktoré mám mimoriadne rada. Už sa blížíme k stočke. Som šťastná, keď po inscenácii ideme domov a diváci nás zastavujú, kývajú a ďakujú nám. Vtedy si znova hovorím – áno, má to význam, má význam tu byť.“

Čím sa líšia diváci v Trnave od divákov v Bratislave? Tam je väčší výber, konkurencia, ale možno aj väčší odstup...

„To, že nás diváci tu v Trnave oslovujú, je možné aj preto, lebo sa stretáme napríklad pri autách kdesi na parkovisku. V divadle a.ha zostávame v šatni, a keďže to nie je taká oficiálna scéna ako v Trnave, má svojho diváka, ktorý presne vie, na čo ide a je to tam celkom iné. Nepovedala by som však, že v Trnave je iný divák.“

Jednoducho, všade sú rovnakí a keď je predstavenie dobré, tak ho spontánne a pozitívne prijímajú.“

Nejeden divák vás dodnes pozná vďaka filmom pre mladých ešte z prvej polovice osemdesiatych rokov. Láska z pasáže je asi jedným z tých, ktorý sa zapamätal každý.

„Láska z pasáže a všetky tie filmy a inscenácie, to je už veľká a dávna minulosť. Mnohé som nakrúcala v Česku. Minulý rok som však nakrúcala s režisérom Viktorom Csudaioim Veľký rešpekt. Je to taký petržalský hraný polodokument. Bol to film, kde sme všetci účinkovali bez nároku na honorár. Možno to teraz nevyznie tak, ako by malo, ale príliš som sa do toho nevkladala, pôvodne som od toho ani veľa neočakávala. Jednoducho som to brala ako študentský film. A na počudovanie, ten film bol na festivale, hrá sa v kine, má relatívne dobrú návštevnosť a je úspešný. Takže niekedy človeku vychádza práve to, na čo príliš netlačí. A naopak, niekedy dáte do projektu všetko, energiu, čas a jednoducho to nevyjde. Myslím teraz napríklad na televízny seriál Obchod so šťastím. Boli sme dobrá partia, bol dobrý tím, dobré scenáre a – napriek tomu sa to nepodarilo. Jednoducho, vyskytli sa isté subjektívne okolnosti... Takže som sa po rokoch vrátila k slovenskému filmu v epizódnej postave, ale teším sa, že to vyšlo.“

Ako vnímate dnešnú mladú hereckú generáciu? Generáciu, ktorá tak intenzívne nezažila horúce svetlo štúdiových lúčov ako vy, a nezžila sa s nakrúcaním v teréne tak, ako vaša generácia?

„Ja si myslím, že dnešná generácia hercov je suverénnejšia. Niekedy až príliš. Pamätám sa, že keď som ako mladá herečka prišla do divadla s malou dušičkou tu bol ucelený herecký súbor, ktorý bol viacmenej uzavretý. A dali mi pocítiť: Si nová, tak ukáž, čo vieš. A trvalo istý čas, kým som si ich získala, alebo kým si povedali: áno. Nehovorím, že dnes to mladí robia zle. Doba sa pohla a treba sa tomu prispôbiť. Čo bolo vofakedy, nie je dnes a čo je dnes, nebolo možné kedysi. V duchu našej Stodolovej hry, v ktorej tiež hrám. To súvisí so všetkým, so spoločenskou situáciou, s revolúciou a otvorením hraníc.“

Aké sú rozdiely v hereckej práci pred rokmi a teraz – nielen na javisku, ale aj pred rozhlasovým mikrofónom, televíznou či filmovou kamerou?

„Kedysi, keď sme nakrúcali inscenácie, robilo sa pre mládež, pre dospelých, televízne pondelky, krútilo sa oveľa pomalšie. Herci boli prizvaní, aby si skontrolovali a prípadne upravovali veci priamo v teréne. Dnes sa krúti rýchlo, musíte byť absolútne pripravení. Za sekundu sa treba tak sústrediť – napríklad v seriáli Ordinácia v ružovej záhrade to bolo v epizódach a zhodou náhod som mala plakať. Ale tam nikoho nezaujímá, že nemáte čas a atmosféru na precítenie úlohy, jednoducho sa ide a vy musíte pôsobiť, akoby to bolo naozaj. V porovnaní s tým, keď sme krútili Lásku z pasáže, kde sa v záverečnej scéne rozprávam s vyšetrovateľom. Aj vtedy som sa mala rozplakať. Ale režisér mi povedal, že si mám urobiť čas aj hodinu a keď budem pripravená, pôjdeme nakrúcať. Dnes nikoho nezaujímajú vaše pocity a starosti. Povie sa: Klapka! a vy musíte ísť.“

Martin JURČO

Foto: DJP

Pero Le Kvet – Život a dielo patafyzika

KDE? V Západoslovenskom múzeu v Trnave, v klariskom kláštore.

KEDY? Od 5. júna do 15. októbra 2009.

OTVORENIE? 4. júna 2009 o 17.00 h na 2. poschodí klariského kláštora.

Vernisáž bude spojená s prezentáciou novej knihy krátkych próz Pera Le Kveta – Mäsožravé kreslo (za účasti trnavského bluesmana Petra „Bonza“ Radványiho) a premietaním filmu o patafyzike.

ČO? Prierezová výstava celou výtvarnou tvorbou, ale čiastočne aj životom a poéziou Pero Le Kveta.

Patafyzik Pero Le Kvet sa narodil v roku 1988 ako 23-ročný z hlavy fyzika Petra Voleka v roku 114 P. E.* Krátko nato založil s Kane J. Krásom v Trnave Spoločnosť pre Pestovanie a Šírenie Patafyziky na Slovensku a Iných Svetoch. Založil a spoluvytváral patafyzické samizdatové časopisy Bachor a Mozgomiškár. Bol členom patafyzickej výtvarnej skupiny Deväťročlostný oblačný bicykel, ktorá sa preslávila legendárnou akciou nazvanou „Rekonštrukcia mašiny na miškovanie mozgov“ a nezabudnuteľnými výstavami v Trnave v rokoch 1989 a 1991.

Patafyziku ako prvý zadefinoval Alfred Jarry vo svojom diele Skutki a názory doktora Faustrolla (1911). Odvtedy „môžeme za patafyziku považovať čokoľvek: metódu, postoj, disciplínu, stanovisko, umenie, mystifikáciu... Tým všetkým patafyzika je, a zároveň ničím z toho patafyzika nie je, pretože patafyzika je všetkým: tým, čím je a aj tým, čím nie je. Ona totiž ani nemusí byť, aby bola, pretože patafyzika bude existovať, aj keby neexistovala. Patafyzika totiž neguje všetko, aj samu seba,“ hovorí Pero Le Kvet, neúnavný šíriteľ patafyziky ako „vedy vied“ a dodáva:

„Patafyzika je veľkorysá – lebo každému dovoľuje, aby prežíval svoje vlastné JA, pričom nemusí rešpektovať iný zákon, ako svoj vlastný.

Patafyzika je nevyčerpaceľná – lebo ju nič nedokáže vyčerpať a každý si v nej môže nájsť, čo si v nej chce nájsť.

Patafyzika je neobmedzená – lebo ju nič nemôže v žiadnom smere obmedzovať.

Patafyzika je jedinečná – lebo nemá zákony a teda sa ani nemôže dostať mimo zákon.

Patafyzika je výnimočná – lebo každú udalosť vzťahuje na jednotlivosť.

Patafyzika je neprekonateľná – lebo nič neexistuje, čo by ju mohlo prekonať.

Patafyzika je neochvejná – lebo poskytuje každému možnosť naplno vychutnávať patafyzické bohatstvo života. A tak ďalej. A tak podobne.“

Do samostatnej výtvarnej tvorby Pera Le Kveta patria kresby, maľby, vystrihovačky, a hlavne cykly koláží Mutanti, Krásavice, Tučníaci, Čudné bytosti, Krajiny a Intuitívne koláže. Ako sa patrí na správneho patafyzika, v celej jeho tvorbe prvotnú inšpiráciu predstavujú SNY, ktoré si zapisuje a komponuje ich na papier, až „kým

to nie je ono“. Pohráva sa s významami navzájom spájaných motívov, ale ukotvuje ich väčšinou v reálnej krajine, čím prepája osobné magično s nepatafyzickým vide-
ním sveta, a tým „servíruje patafyziku v stráviteľnej podobe“ každému divákovi. Na
poetiku svojich koláží nadviazal cyklom malieb vytváraných autorskou technikou
– v nich sa pre zmenu obracia k základnej podstate farby a sochárskemu poňatiu
tvaru. To súvisí aj s témou obrazov – akoby sa nám z nich prihovárali inovované
pohanské božstvá, „bláznivé penáty“.

Na výstave v Západoslovenskom múzeu v Trnave môžeme okrem malieb vidieť aj
fotografie starších diel a predmety dennej potreby Pera Le Kveta, ktoré boli sved-
kami jeho neochvejného poslania „pestovať a šíriť patafyziku na Slovensku a iných
svetoch“ uvedeného v názve patafyzickej spoločnosti, ktorá svoje poslanie plnila päť
rokov. Za ten čas prostredníctvom svojho tlačového orgánu – časopisu BACHOR
(i iných spriaznených časopisov) a rôznych divadelných predstavení, happeningov,
performance, pataakcií, a tiež filmu oboznámila s patafyzikou stovky, ba tisíce
neuvedomelých patafyzikov, z ktorých sa vďaka tomu stali patafyzici uvedomelí,
chápujúci patafyzickú povahu sveta i seba samých.

Ak sa niekomu napriek tomu zdá, že nemá a nechce mať s patafyzikou nič spoloč-
né, Pero Le Kvet mu vysvetlí, že či chce alebo nechce, patafyzika sa ho veru týka:
„Pretože patafyzika zaberá oblasť presahujúcu (aj obsahujúcu) metafyziku, má
vplyv na každého jedinca, čo znamená, že každý jedinec je patafyzik. Všetci, ktorí
si uvedomujú patafyzickú povahu sveta a seba samého, sú patafyzici uvedomelí.
Uvedomelí patafyzici vždy boli a budú v menšine, pretože to tak (z patafyzického
hľadiska) musí byť. Všetci ostatní sú patafyzici neuvedomelí, pretože vôbec netušia,
že patafyzika má absolútny vplyv na všetko. Žiadny rozdiel hodnoty však medzi
uvedomelými a neuvedomelými patafyzikmi nie je. Je medzi nimi len rozdiel stavu,
v ktorom sa nachádzajú. Často môže prísť k prirodzenému paradoxu, že neuvedo-
melí patafyzici sú väčšími patafyzikmi ako uvedomelí patafyzici, a teda často aj
konajú tie najpatafyzickejšie skutky. Najvýznamnejší z neuvedomelých patafyzikov,
ktorí vykonali veľké patafyzické skutky, sa nazývajú patacedenti.“

Ako vidieť z Le Kvetovho brilantného predstavovania patafyziky ako postoja
k životu, je to autor, ktorý je doma nielen na výtvarnej, ale aj literárnej scéne: Od
roku 1992 spolupracoval s pražským patafyzickým občasníkom Clinamen, v ktorom
uverejňoval svoje básne, poviedky, eseje, kresby a koláže. Pre rádio Ragtime pripra-
voval a moderoval patafyzické relácie Mozgomiškáraň, Reptílium a Kotol pestrostí.
Rôzne texty publikoval v časopisoch Dotyky, Fragment K, Kultúrny život, Profil
súčasného výtvarného umenia a Slovenské pohľady.

V roku 1996 (123 P. E.*) mu vo vydavateľstve Clinamen vyšla kniha ESEJE.

V roku 2005 (132 P. E.*) mu vo vydavateľstve Ryba vyšla kniha ULOVENÉ SNY.

V roku 2007 (134 P. E.*) mu vo vydavateľstve Artis Omnis vyšla kniha PERÓZIA.

No a v tomto roku (136 P. E.*) patafyzická verejnosť privíta novú knihu krátkych
próz Pera Le Kveta MĀSOŽRAVÉ KRESLO, tiež z vydavateľstva Artis Omnis.

Jeho básne-sny silno útočia na obrazotvornosť čitateľa-vnímateľa, hovoria
v skratke, hravo a vtípne o slovami ťažko uchopiteľných predstavách. V druhej jeho
zbierke Perózia vystupuje okrem obsahovej stránky básní a ilustrácií do popredia aj
ich grafické znázornenie. Tieto estetické kaligramy, v ktorých vizuálna podoba tvorí

významovú rovinu samotnej poézie, sa predstavujú aj na súčasnej súbornej výstave. Vizualita prvej zbierky Ulovené sny, v ktorej (ako hovorí názov) boli uverejnené krátke snové poviedky, sa opiera práve o obsahovú stránku, čo môžeme ilustrovať na básni:

Vernisáž

Prechádzam sa po galérii,
ktorá je plná obrazov.
Obrazy však nevisia na stenách,
ale ich držia
v rukách krásne nahé ženy.
Milovníci výtvarného umenia
si so záujmom prezerajú
najmä nahé ženy.
Zjavne sa im páčia viac ako obrazy.
Onedlho už nie je vidieť ani jednu
z nich.
Všetky obrazy zostanú stáť opreté
o steny.

Na tú vernisáž, ktorá bude patriť k výstave Pero Le Kvet – Život a dielo patafyzika vás srdečne pozývame, aj keď nemôžeme zaručiť, že bude rovnako surrealisticky poetická...

Miroslava K. Valová

Ak sa chcete dozvedieť viac, navštívte aj www.perolekvet.com...

* P. E. – patafyzická éra – počíta sa od narodenia Alfreda Jarryho, otca patafyziky, 8. 9. 1873

Union Chorale 1882 koncertoval s Bradlanom

Spevácky zbor Union Chorale 1882 z Francúzska sa predstavil v máji koncertom v Galérii Jána Koniarka. Ideálne spojenie našiel s trnavským speváckym zborom Bradlan, s ktorým absolvoval koncerty nielen v Trnave, ale aj v Smoleniciach a v Suchej nad Parnou. Koncertom predchádzali spoločné skúšky, ktoré umelecky zblížili členov oboch zborov. V programe návštevy francúzskeho zboru v trnavskom regióne boli nielen koncerty, ale aj bohaté aktivity – napríklad výlet na Červený Kameň, na Bradlo a do Košarísk či do Piešťan. Celý deň venovali veľkej prehliadke nášho mesta spojenej s prijatím u primátora. Očakávaný bol najmä trnavský koncert a spojenie štyroch zborov v chráme v Suchej nad Parnou, kde okrem Bradlanu a zboru Union Chorale 1882 spieval aj suchovský zbor a zbor Moravan z českého Kroměříža.

Union Chorale 1882 sídli vo francúzskom Saint-Louise a je jedným z najstarších mužských zborov v regióne. V roku 1932 mal vyše sto spevákov. Dnes je nadšencov 25 a v repertoári zboru nájdeme okrem liturgických skladieb aj černošské spirituály, gospelovú hudbu, renesančné skladby i diela z oblasti populárnej hudby. Dnes ich vedie prezident André Welter.

-maju-

Spomienka na textára Rudolfa Skukálka

Rudolfa Skukálka poznali len niektorí z nás. Azda aj preto, že ubehlo veľa vody v Trnávke či v Dunaji od chvíle, keď odišiel do zahraničia. Odchod nebol motivovaný dobrovoľne, veľmi mu napomohol vstup spojeneckých vojsk Varšavskej zmluvy do Československa v auguste v roku 1968. Vtedy totiž mal za sebou vystúpenie na aktíve slovenských spisovateľov, ktoré nebolo prijaté kladne. Mnohí ho poznali ako básnika, väčšina z nás ako ambiciózneho textára z obdobia druhej polovice šesťdesiatych rokov, ktorý stál aj pri zrode legendárnej LP-platne skupiny Prúdy Zvoníte, zvonky (1968). Rozhlasový archív eviduje niekoľko desiatok jeho textov populárnej hudby (napríklad k známym eurovíznym skladbám). Rudolf Skukálek (20. augusta 1931, Trnava – 26. júla 2008, Falkenberg, Nemecko) nás v ďalekom zahraničí opustil. To je jeden z dôvodov, aby sme si na tohto trnavského rodáka zaspomínali.

Vyštudoval v roku 1954 filozofiu na Univerzite Komenského v Bratislave. Už v tomto čase sa začal venovať poézii. Neskôr pracoval v časopisoch Svet socializmu, Slovenské pohľady a Mladá tvorba. Prekladal básne ruských, ukrajinských, poľských aj anglických poetov a prozaikov (spomeňme preklady Majakovského, Jeseni-
na, Jevtušenka, Achmatovová, Mickiewiczza, ale aj Elizabeth Barrett-Browningová). Koncom päťdesiatych rokov mu vyšli dve básnické zbierky Dukáty briezok a Obloha na konci ulice. Písal i divadelné hry – známe sú najmä tri: Hodinky, na ktoré neskôr (s oveľa menšou umeleckou presvedčivosťou) nadviazali Metla a Piliny. Hru Hodinky, ovplyvnenú aj absurdnou drámou, uviedlo aj Divadlo poézie v Bratislave.

V tomto čase začal Rudolf Skukálek pôsobiť v bratislavskej Tatra revue (pôsobil tam do roku 1962), už v tomto čase začal pracovať ako textár piesní populárnej hudby. Podľa niekdajšieho vedúceho redakcie populárnej hudby bratislavského rozhlasu Pavla Zelenaya: „...Skukáلكove texty sa popri Viliamovi Bukovom, Františkovi Havlíčkovi a Karolovi Elbertovi objavovali aj k piesňam od ďalších skladateľov, okrem mojej hudby napríklad aj Tomáša Seidmanna, Gejzu Dusíka, Branislava Hronca, Jána Siváčka i ďalších.“ Od apríla 1967 pracoval v Československom rozhlase na Slovensku v Bratislave, v Redakcii zábavnej hudby ako dramaturg. Vďaka Pavlovi Zelenayovi vyšla aj spomínaná LP-platňa a jej reedícia vo vydavateľstve Opus v roku 1990. Rudolf Skukálek, ktorý na ňu napísal tri piesne, okrem titulnej skladby napísal aj pesničky Spievam si pieseň a S rukami vo vreckách.

Tesne pred svojím odchodom v roku 1968 ešte napísal text k piesni Svetová sláva pre Ivana Krajíčka (pôvodne Congratulations, Cliff Richard s ňou vyhral Eurovíznu súťaž v roku 1968). Skukálek pracoval v bratislavskom rozhlase ešte do novembra roka 1968. Potom odišiel do Rakúska, neskôr do Nemecka, kde po istom prechodnom období (maľoval bavorský nábytok a z dreva vyrábala rôzne bytové doplnky) začal pôsobiť v Rádiu Slobodná Európa. V roku 1981 sa tam ťažko zranil (po známom atentáte na redakciu rozhlasu RFE) a po rôznych zdravotných peripetiách svoj život dožíval v bavorskej dedinke Falkenberg, kde aj po 28 rokoch zomrel.

V kontexte slovenskej literatúry sa v minulosti meno Rudolfa Skukálka logicky nespomínalo. Smutnejšie bolo, že ani po novembrových udalostiach. Nielen literárna veda, ale aj publicistika naňho zabudla, napriek tomu, že sú stále živé najmä texty jeho piesní. Jeho dielo sa dostalo do širšieho povedomia výraznejšie azda v deväťdesiatych rokoch, keď použil režisér Jozef Bednárík jeho staršie texty do divadelného muzikálu Fidlikant na streche.

Vianoce po celý rok v Západoslovenskom múzeu

Nech to teraz začiatkom leta vyznieva akokoľvek absurdne, v Západoslovenskom múzeu v Trnave sa už pripravujú Vianoce, ktoré budú patriť predovšetkým deťom s učiteľmi i rodičmi. Ide o projekt Vianoce po celý rok, ktorý pripravilo múzeum v spolupráci s medzinárodným združením na pomoc deťom v núdzi Stonožka. Organizácia Stonožka má sídlo v Českej republike a už devätnásť rokov pracuje s pomocou detí na tom, aby bola zemeguľa príjemné miesto pre život všetkých ľudí, ale hlavne pre všetky deti... Aj tie, ktoré momentálne hladujú, trpia vo vojnovom konflikte a bez zdravotnej starostlivosti, alebo „len“ vôbec nevedia, čo je to hračka a túžia chodiť do úplne normálnej základnej školy...

Organizáciu založila pani Běla Jensen, česká emigrantka v Nórsku. V roku 1990 stál na začiatku Stonožky vlastne jej sľub, že sa pokúsi zohnať peniaze pre detské oddelenie v jednej pražskej nemocnici. Vtedy Bělu Jensen napadlo, že by jej mohli pomôcť deti, ktoré by tak vlastne pomáhali svojim vzdialeným nešťastným kamarátom... Aj preto, aby ukázali dospelým, že ich detské srdiečka vedia vykonať veľa dobra tam, kde to nedokážu dospelí. Jednou z foriem tejto pomoci sú od začiatku výtvarné aktivity detí.

V zahraničí je veľký dopyt po pekných obrázkoch vytvorených nefalšovaným a zároveň krásnym detským rukopisom, preto majú vianočné prania, ktoré vytvárajú šikovné deti na predaj, veľký úspech. Nie je to však jediná aktivita tohto združenia, momentálne sa napr. jeho členovia snažia zapájať spolupracujúce školy do programu namiereného proti vzájomnému šikanovaniu detí na školách. Ak by vás zaujímalo, čo všetko už deti prostredníctvom Stonožky dokázali, pozrite sa na www.stonozka.org.

Na Slovensku už so Stonožkou spolupracuje niekoľko škôl, ako organizácia sa k nim chce v tomto roku pripojiť aj Západoslovenské múzeum. Podmienkou je poslať do Prahy najneskôr do 5. novembra 2009 množstvo čo najkrajších deťmi vlastnoručne vyrobených vianočných pohľadníc, ktoré musia spĺňať určité kritériá: deti kreslia len na prvú stranu výkresu A 4 preloženého na polovicu (všetky ostatné strany musia zostať čisté), pracujú len technikami, ktoré nepresvitajú na vnútorné strany, nepoužíva sa lepenie a povrch nesmie byť reliéfny. Na obrázku nemá byť žiadny nápis a naopak, mali by na ňom byť „medzinárodne zrozumiteľné“ symboly Vianoc: zasnežená krajina, stromček či vetvička, Ježiško. Na zadnej strane sa odspodu vyhradzujú 3 cm na meno a školu autora vianočného prania vo formáte:

TOMÁŠ JAKUBEC, 12 YEARS, BOY (alebo GIRL)

XIV. ZŠ, SPARTAKOVSKÁ 5, 917 01 TRNAVA

SLOVAK REPUBLIC

Západoslovenské múzeum sa rozhodlo projekt podporiť nielen pre jeho filantropický zámer, ale aj preto, že vychováva deti k občianskej uvedomelosti – spoluzodpovednosti za tento svet a život v ňom. Ďalší dôvod, prečo sme sa rozhodli pre túto aktivitu, je to, že sústreďuje pozornosť na Vianoce formou altruistických činov, a tým zdôrazňuje ich tradičný, hlboko duchovný a nekomerčný rozmer. Na navodenie správnej vianočnej atmosféry sa výtvarné dielne odohrávajú v klariskom kláštore v expozícii Sakrálna pamiatky, kde skúsené lektorky podajú deťom vhodný výklad

s ohľadom na vystavené zbierkové predmety (betlehem či Máriu s Ježiškom). Pri triedach väčších ako 15 žiakov je potrebné rozdeliť deti do dvoch skupín, ktoré môžu pracovať súčasne. Projektu sa, samozrejme, nemusia zúčastniť len školy. Rodičia s deťmi majú v nedeľu voľný vstup a ak budú mať záujem, môžu si pod dozorom lektoriek vyskúšať tvorbu vianočných pohľadníc pre Stonožku.

Príďte si urobiť s deťmi Vianoce, možno tým nepriamo potešíte deti na inom konci sveta. Vstup na podujatie pre školy je 1 euro alebo kultúrny poukaz. Prosíme, skupiny vopred ohlásť na tel. číse 033 5512913 alebo 033 5514421, e-mail: zsmuzeum@zupa-tt.sk.

Miroslava KURACINOVÁ VALOVÁ

V galérii otvorili tri výstavy mladých umelcov

Boris Sirka: Infants

Galéria Jána Koniarka v Trnave si čoraz viac získava povesť dynamickej inštitúcie, ktorá nie je len „statickým“ výstavným priestorom, ale aj možnosťou pre interaktívne podujatia. Potvrdila to aj „trojka“, ktorou galéria predstavila nový projekt a zároveň sprístupnila ďalší, v poradí už tretí výstavný priestor.

Prvou veľkou výstavou – s nevšedným záujmom publika – je druhý ročník Bienále mladého umenia s podtitulom *Skúter*. Ide o reprezentatívny model prehliadky mladej generácie umelcov do 35 rokov zo slovenského a českého kultúrneho prostredia. Základom expozície s podtitulom *O maľbe, obraze a iných vtákovinách* je vytvoriť periodickú platformu pre prezentáciu súčasného výtvarného jazyka a možnosti vzájomného porovnania jednotlivých umeleckých prístupov. „Mladá generácia prirodzene prináša iróniu, sebakritiku a odstup. Vidíme tu napríklad inštaláciu osemnástich satelitných záberov iránskych nukleárných komplexov, starovekých pamiatok, beslanskú školu a jej model, staré filmy o drogovej závislosti zo sedemdesiatych rokov, ktoré dnes pôsobia komicky, a na druhej strane sa mladí vyjadrujú aj výtvarným jazykom, napríklad betónovým obrazom, ktorý váži päťdesiat kí,“ hovorí riaditeľ galérie Vladimír Beskid.

Základom výstavy boli tradičné maliarske diela (E. Šimeru, M. Černušáka, L. Gažovej a i.) cez fotografiu (L. Skálu, L. Nimcovej), video, až po objekty inštalácie a priestorové výtvarné exponáty. Autori (ako napríklad Viktor Frešo, ktorý v Trnave už niekoľkokrát vystavoval) sa nechali inšpirovať niektorými sociálnymi a politickými kontextami, dokumentujú a komentujú každodennú skutočnosť a vyjadrujú sa k niektorým aktuálnym otázkam ako je konzum, vzťah ku gýču a triviálnosti či konformnosti. Devätnásť autorov zastupuje niekoľko umeleckých škôl zo Slovenska a Českej republiky (Bratislavu a Prahu, Ostravu, Banskú Bystricu a Košice).

„Snažili sme sa urobiť projekt, kde by prišlo k tejto umeleckej konfrontácii. Chceli sme stimulovať alebo aj podporiť nový súčasný jazyk a prezentovať autorov, ktorí reflektujú súčasnosť a kladú otázky. Nekladujeme si mediálne obmedzenia. Na druhej strane sme chceli pokryť kultúrny priestor, preto to rozloženie scény do rôznych kútov Česka a Slovenska. A v neposlednom rade sme rodovo chceli dať priestor rovnako umelcom ako ich ženským kolegyniam,“ hovorí o motivácii pripraviť takúto výstavu Vladimír Beskid.

Súčasťou otvorenia výstavy slovenských a českých umelcov a výstavy Jiřího Černického vo výstavnom priestore synagógy bolo aj otvorenie nového priestoru pre ďalšie expozície. Je to alternatívny výtvarný priestor, kde sa v súčasnosti prezentuje pedagóg z Katedry výtvarnej výchovy a tvorby Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity a doktorand Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave Cyril Blažo. „Hlavný názov výstavy je Bez lepidla. Takže tie veci akoby imitujú klasickú koláž, ale sú robené bez toho prostriedku, ktorý je typický pre koláž. Technika je taká, že je to prevrátená zadná strana listu alebo knihy. A to vytvára svoj význam. Diela vznikali pred troma či štyrmi rokmi na základe výberu. Nejde len o prevracanie zadnej strany novín, ale aj o obsah. Obsah je vždy vložený do príbehu,“ povedal o svojej expozícii výtvarník Cyril Blažo.

A ako vznikol tento výstavný priestor? „Pôvodne sme chceli prilákať divákov a vytvárať aj iné ako výstavné aktivity. Plánovaná tam bola kaviareň a predajňa kníh. No kaviareň sa veľmi neujala a po niekoľkých rokoch sme ju zatvorili. Preto sme pripravili tento priestor na expozície a venovali sme ju mladej absolventskej generácii autorov a kurátorov. Tento aktuálny výstavný projekt Cyrila Blaža je súčasťou jeho doktorandskej práce,“ objasňuje Vladimír Beskid.

Kontinuálnou súčasťou výstavy Skúter bolo aj udelenie ocenenia Cyprián, nazvaného podľa známeho výtvarníka Cypriána Majerníka. Nositeľovi ceny po rodákovi z nášho regiónu zaručuje nielen finančné ocenenie, ale aj prísľub zaradenia diela do zbierky galérie. Cenu dostal mladý výtvarník, absolvent pražskej Akadémie výtvarných umení Tomáš Džadoň. Je to umelec, ktorý sa narodil v Poprade, ale dnes pôsobí v Prahe a chystá sa na dlhší pobyt do New Yorku.

„Mám tu dva exponáty. Napríklad tento Panelák. Prerastá drevenice. Som si vizualizoval nereálnu situáciu, akoby ten panelák obrastal drevenice, akoby realitu, okolo ktorej sme obkolesení. Druhá vec je dymiaci hrncová Kadidelnica. Je to remake slaninovej kadidelnice zo Santiaga de Compostela. Ja vnímam vieru intímne a individuálne. Znamená to, že bez okázalostí. Považujem sa za veriaceho človeka, ale do kostola nechodím. Ale si takto cez symboliku pripomínam nejaké hodnoty,“ povedal o svojich dielach Tomáš Džadoň.

Na výstave sa spolupodieľalo aj České centrum, keďže na expozícii participujú aj českí umelci a v porotách boli aj zástupcovia českých univerzít. „Boli sme oslovení na nultý ročník stredoeurópskeho festivalu minulý rok. To bola prvá spolupráca na hudobnom a filmovom poli. Toto je ďalšia spolupráca, na ktorú nadviaže v júni ďalšia spoločná akcia. Som prvýkrát v tejto galérii a je veľmi pôvabná. Myslím si, že jarné a letné výstavy tu môžu byť krásne,“ povedala riaditeľka Českého centra v Bratislave Jana Burianová.

Výstavu Skúter, expozíciu českého výtvarníka Jiřího Černického a Cyrila Blaža si môžete prezrieť vo výstavných priestoroch Galérie Jána Koniarka v Trnave až do 21. júna tohto roka.

Martin JURČO, foto: GJK

O dobrých mravoch a tancujúcich prasiatkach

Nádherný prvý jún – Deň detí. Hovel som si v Bernolákovom parku pri detskom ihrisku na lavičke, vtáky sa predbiehali, ktorý z nich mi krajšie zaspieva, všetko okolo voňalo, hýrilo zeleňou a deti, medzi nimi aj môj vnuk, sa hrali. Jedna pekná pani predo mnou hojdala na hojdačke synčeka. Mala pekný výstrih a v ňom ešte krajšiu pompéznu výplň, na ktorej s chuťou tancovali slnečné prasiatka predierajúce sa cez vetrikom rozihrané lístie stromov.

Z inšpiratívnej pohody ma vyrušil Šaňo, spolužiak a kamarát zo základnej školy. „Nazdár, Makár! Ešče hrávaš?“ Povedal som, že áno, on si sťažka prisadol, pokyvkal šedivou hlavou, pozorovo šantiaci drobzig a smutne povedal: „Počúvaj, šak to už ani práva neni. Už sme starý lofoti, aj keď ty ešče až tak strašne nevypádaš.“

Vedľa na lavičku si sadol mladý párik a začal sa bláznivo bozkávať. Šaňo chvíľu na nich nevraživo gánil a potom vyprskol: „A toto je zaseky čo? Človeče, pozri, jak jú mrndolí. Teda, ci povím, neska je tá mládež strašne skazená. To za našich mladých časov...“

Bol som žiak druhej triedy a hral som sa na dvore so svojou vyspelejšou rovesníčkou – susedovie Alenkou. Bol som vtedy vášnivý hráč hry Človeče, nezlob se a chcel som, aby sme sa spolu zahrali. Alenku však už lákali iné veci a snažila sa ma presvedčiť, aby som jej to ukázal. Nechcel som a trval na svojom. Alenka tiež. Začala naliehať. Moja túžba zahrať si „človeče“ bola veľká, a tak sme sa po dlhej detskej hádke napokon dohodli, že jej vyhoviem a ona mne. Na dvore bola menšia prázdna komora na uhlie a drevo. Bolo leto, v komore bzučali muchy, dvere boli bez okienka a keď ich Alenka privrela, oči si chvíľu museli zvykať na prítmie... A potom – konečne vytúžená hra Človeče, nezlob se...

O rok neskôr som sa dozvedel, že miništranti v kostole na Tulipáne dostali na Vianoce ako odmenu knihu od Julesa Vernea Päť týždňov v balóne. Verne sa mi strašne páčil, a tak som sa jedného jesenného večera pobral na faru, aby som sa zaujímal o miesto miništranta. Pred farou stála skupinka tulipánskych kečasov, trocha starších ako ja. Pýtali sa, kam mám namierené a ja, že na faru. Chvíľu ma zdržovali hlúpyimi otázkami, a keď som konečne chytil kľučku fary, pocítil som v ruke neprijemné slizké blatko. S hrôzou som pozrel do hnedá sfarbenej dlane, opatrne vtiahol nosom vzduch a prenikol ma pocit šťastia. Bola to iba horčica, ale s miništrovaním bol koniec.

Dnes by sa to dalo charakterizovať ako nekalé praktiky v miništrantskom tendri... Spomínam s úsmevom, aké to bolo a takmer začínam dávať Šaňovi za pravdu. Aha, priority mojej útlej mladosti: Verne a Človeče, nezlob se...

„Já ci ráno berem tolko lékov, na tlak, na prostatu, na dnu, môžem ich lúchat z polévkového taníra z veľkú lužicu. A ty čo?“ opáčil Šaňo a čakal na odpoveď. Márne. Slnečné prasiatka v silnejšom poryve jarného vánku nečakane pribrali a pompézna, rozhojdaná výplň výstrihu mladej mamičky mi zažiarila do očí v plnej kráse...

Sedel som s ňou v jednej lavici. Tiež sa volala Alenka, ale moja suseda z ulice nebola. Boli sme tretiaci v základnej škole „Pod Rádiom“ (budova stojí na Rázusovej ulici medzi Knížnicou Juraja Fándlyho a bývalým kinom Rádio, ktoré po februári 1948 znárodnili a premenovali na kino Sloboda). Časom som zistil, že ma k Alenke číslo dva priťahujú nejaké nadštandardné sympatie, o ktorých som dosiaľ netušil a v mojich ôsmich som bol milo rozrušený. Vyvrcholilo to tým, že som jej začal z lipového dreva vyrezávať náramkové hodinky a veril, že aj pôjdu...

Raz mi spolužiačka Dana v prezliekarni z ničoho nič povedala, že ma miluje. Bola to pre mňa úplne nečakaná informácia a miesto toho, aby som spyšnel ako páv, ma to do krvi urazilo.

Ako piatak som sedel v lavici s trefou peknou Alenkou. Pri nej som sa už úplne vzdal vyrezania náramkových hodínok z dreva a nechal čas plynúť po svojom...

Do siedmej som chodil na Halenárskej (terajšia ZŠ Angely Merici). To sme už pokukávali po starších, vyspelejších babách. Naša VII. A bola od VIII. A oddelená iba dvomi veľkými umakartovými doskami. Tie boli od seba vzdialené necelý meter a bola tam štavnatá a inšpirujúca tma. Tam sme sa niekedy schovali s ôsmačkami, z ktorých mi učarila Alenka číslo štyri zo Smoleníc.

Posledný žiacky výlet sme absolvovali ako deviataci troch tried – A, B a C. Na Jahodníku nás privítala životom kypiacia júnová príroda. Pedagógovia, okrem jedného, boli ubytovaní aj so zástupcom riaditeľa v ubytovni, v ktorej je teraz vináreň Driny. Dolu, na lúke pri potoku, si žiaci postavili stanový tábor. Boli to zväčša ihlany zložené z dvoch vojenských maskáčových stanových cielt, ale našli sa i novšie áčka.

V ihlane, ktorý sme si postavili, som bol s Marom Mončekom. Na tábor žiakov mal dohliadať určený pedagóg. Dve najvyspelejšie deviatačky Alenka a Vierka boli spolužiakmi a aj staršími ometákmi veľmi obľetované a tak si pedagóg zodpovedný za morálku v stanovom tábore povedal, že ich musí ochrániť. Keď si naivne myslel, že ho nik nesleduje, vysnoril na ďalšej lúke voňajúci senník a schoval doň plecniaky ochraňovaných diev a aj svoj. Potom sa zotmelo a on sa tam tajne s Alenkou a Vierkou utáboril, aby zabránil možným následkom nekontrolovateľných pudov nerozvážnej pubertálnej mladosti.

Tvrdo som spal v spacáku a pod chodidlami som mal na ohnisku zohriate kamene. Zrazu ma Maro budil: „Vstávaj, vonku sa niečo deje...“ A fakt. Jednu, tiež veľmi vyspelú deviatačku z Kolónie, pedagóg zabudol zobrať so sebou do sena. Pred jej stanom stál úctyhodný rad deviatakov. Mesiac s hviezdami krásne svietili a Maro mi prezradil, že niektorí už stoja v rade druhý alebo aj tretí raz...

Nikto nevie, kto v tú noc vybehol hore do ubytovne, aby Jóbovu zvesť oznámil zástupcovi „verchušky“. Bolo krátko po polnoci, keď sa zástupca s pedagógmi spustili dolu, stanový tábor zrušili a všetci žiaci sa museli pobrať hore do ubytovne, kde ich natlačili ako sardinky.

Zodpovedný pedagóg sa musel zodpovedať. Svoju absenciu v žiackom tábore vysvetlil tým, že vlastným telom musel chrániť dve najvyspelejšie žiačky, aby sa im nestalo to isté, čo tej z Kolónie...

Znie to neuveriteľne, ale všetko sa ututlalo a ja som bol pyšný na to, že som sa do tejto hry nenamočil.

„Kukaj, netrafil by ta šlak?“, zúrili Šaňo a pozeral na dvojicu, ktorá sa chichotala, stískala, vzdychala a výskala. Mladík sa práve so záujmom pustil do ohmatávania kvality džínsov napnutých do prasknutia na kyprej zadnej poglobuli a dievča nadšene vykviklo. Chcel som Šaňu podpichnúť, otočil som sa k nemu, ale zbadal som už iba jeho zmenšujúcu sa krivkajúcu siluetu.

Mamička s kočíkom sa tiež pobrala na odchod. Žiarivé slnečné prasiatka sa splašili a preskočili z jej výstrihu na zhrbený Šaňov chrbát. Vtedy mi to zaplo: Veď medzi deviatakmi, ktorých som videl stáť v rade pred spolužiačkiným stanom na Jahodníku, bol aj on...

Vtom sa ma vnúčik Adam spýtal: „Dedko Klepietko, keď prídeme domov, zahráme si Človeče, nezlob se?“ „Nie, dáme si šach,“ odvetil som, lebo už dlhší čas uprednostňujem garde a útoky strelcov na kráľovné...

Marián MRVA

Svetový tenis v Trnave

Mečířova poklona Hrbatému a trnavským organizátorom z TC Slávia

Od 4. do 8. mája sa hrali na domácej tenisovej scéne obe vrcholné súťaže extraligových družstiev. Trnava mala zastúpenie v najvyššej konfrontácii mužov.

„V predošlej sezóne sme boli nováčikom mužskej extraligy a z ôsmich klubov nám patrila šiesta priečka. Dva ročníky septembrového turnaja ATP Challenger Trophy posunuli obľubu tenisu v našom meste veľmi vysoko. Samozrejme, aj v extralige 2009 sme si predsavzali ísť v tabuľke hore. Preto nám na súpisku pribudlo niekoľko nových mien. Máme radosť, že cez zimu podpísal prestupové lístky do nášho klubu najlepší slovenský singlista Karol Beck. Po ňom posilnili TC Slávia aj skúsení českí legionári Jiří Vaněk a Jaroslav Levinský. Na hostovanie prišiel do Trnavy Ján Stančík,“ povedal predseda predstavenstva TC Slávia Trnava Mgr. Marek Kubiček.

„V Trnave hrám vôbec prvý raz. Vyrástol tu pekný krytý areál. Teším sa, že svojím dielom môžem prispieť k napredovaniu tejto tenisovej bašty,“ prezradil 27-ročný zvolenský rodák Karol Beck po skončení štvorhry úvodného extraligového kola proti žltó-čiernym interistom (6:1). Do Trnavy pricestoval hneď po návrate z víťazného deblového turnaja ATP (spolu s Levinským) na gréckom ostrove Rodos. „S Jardom sme vyhrali v tomto roku už štvrtý turnaj. Vzájomne sa dobre dopĺňame,“ dodal Beck, v čase jeho extraligových vystúpení v drese TC Slávia Trnava figurujúci na 152. pozícii rebríčka ATP (dvojhra), najvyššie zo Slovákov.

V súperení mužských tímov hlavnej ligovej súťaže bolo ťahákom trnavské semifinále medzi domácim TC Slávia a bratislavským TK Slovan Slovenská sporiteľňa. Najmä prestížny zápas Karola Becka s Dominikom Hrbatým sa tešil širokému záujmu médií a divákov. A najlepší slovenský singlisti nesklamali dôveru. Navzdory chladnému, vetristému počasiu predviedli na vonkajšom antukovom dvorci TCT Empire skvelý tenis. Ich trojsetová dráma trvala 2,5 hodiny.

Trnavčania napokon podľahli bratislavskému obhajcovi prvenstva 3:4. Predčasné finále tohtoročnej extraligy sa hralo sedem hodín. Zverenci olympijského víťaza Miloslava Mečířa však v slovenskom Ríme doslova ušli hrobárovi z lopaty. O ich celkovom víťazstve rozhodli až záverečné štvorhry.

Kapitán hostí Miloslav Mečíř: „Klobúk dole pred Dominom Hrbatým. Keď mi pred extraligovým týždňom naznačil záujem o belehradský turnaj, nebol som nadšený. No po utorkových dvoch trojsetových dueloch v metropole Srbska nasadol v noci do auta a už v stredu ráno sa hlásil na zraze pred trnavským zápasom. Dvoma víťazstvami, vrátane štvorhry s partnerom Stachovským, sa výraznou mierou pričinil o postup do finále tohtoročnej extraligy. Zo zdravotných príčin mi v trnavskom súboji chýbalo trio Filip Polášek, Andrej Martin a syn Miloslav. Popri výbornej úrovni jednotlivých duelov chcem vyzdvihnúť aj veľmi príjemné a korektné prostredie našej semifinálovej konfrontácie s družstvom tamojšej TC Slávia.“

Vrchný arbiter Ing. Ján Frančák z Nitry: „Rozhodcovskej činnosti sa venujem azda už pätnásť rokov. Až teraz v Trnave sa prvýkrát hrala extraliga Slávia – Slovan pred početnou diváckou kulisou. Rád pochválím aj vynikajúcu organizáciu semifinále so Slovanom. Súboje Becka s Hrbatým (7:6, 3:6, 2:6), či ukrajinského daviscupového reprezentanta Stachovského s nemenej úspešným českým

legionárom Vaněkom (4:6, 2:6) boli skvelou demonštráciou vrcholného mužského tenisu.“

Jiří Vaněk, dvojnásobný účastník OH (Sydney, Peking): „Pôvodne mal hrať extraligu za Trnavu môj krajan Bohdan Ulihrach. Keď sa však na turnaji v Ostrave zranil, oslovil ma kapitán slávistického družstva Marek Kubiček. Pretože pohostinné prostredie krásneho tenisového centra Empire dôverne poznám z lanského septembrového štartu v tamojšom ‚challengeri‘ a tento májový termín bol v mojom kalendári voľný, rád som prijal ponuku Trnavčanov. Z pražského bydliska je do Trnavy iba na skok a aj blízkosť našich jazykov je mi sympatická, pretože nemusím donekonečna omieľať angličtinu, ako je to v iných zahraničných štartoch počas roka. Inak, súťaže družstiev mi imponujú. Pred slovenskou extraligou som zažil súdržnú atmosféru ako člen víťazného družstva v rovnakej vrcholnej súťaži v nemeckom Aachene. Teraz v Trnave, v debli proti slovanistom, sa mi podarilo získať cenný skalp Stachovského. Sergij je výborný na betóne, ja na antuke.“

Záverečné zápasy o medailové pozície v extralige mužov 2009 sa hrali v piatok 8. mája. V bratislavskom derby si skrížili finálové zbrane TK Slovan Slovenská sporiteľňa s TK Slávia Agrofert STU (5:1). V meraní síl o 3. miesto sa stretla TK Rátufa Levice s TC Slávia Trnava (2:5). Domácich posilnil známy tandem Pavel Šnobl (ČR) – Ivo Klec. V trnavskej zostave sa premiérovu predstavil na levických dvorcoch Jaroslav Levinský (ČR). Ten nahradil krajana Vaněka, pretože v každom extraligovom stretnutí môže v jednom tíme nastúpiť iba jeden zahraničný tenista.

O bronzový post TC Slávia Trnava v extralige družstiev 2009 (nehrajúci kapitán Marek Kubiček) sa pričínilo sedem hráčov: Jiří Vaněk, Karol Beck, Ján Stančík, Richard Stano, Richard Nebyla, Zalán Klempa a Jaroslav Levinský.

Jaroslav LIESKOVSKÝ

Športový kaleidoskop

Kladivárka Martina Hrašnová atakovala v Trnave svetový rekord!

■ **SVETOVÝ FESTIVAL TANEČNÍKOV** – Mestská športová hala v Trnave rozdávala 9. a 10. mája aj body do rebríčkov otvoreného Svetového pohára IDSF (Medzinárodná federácia tanečného športu). V 25 súťažiacich 11. ročníka vrcholného festivalu Grand Prix Tyrnavia o Pohár primátora mesta Trnavy sa počas víkendu predstavilo vyše štyristo párov rôzneho veku – od detí až po seniorov – zo 14 štátov. Svoju premiéru v malom Ríme si zapísali tanečníci z Japonska, Juhoafrickej republiky a Nového Zélandu. Hlavná súťaž prvého dňa ovenčila rakúsky pár Vadim Garbuzov – Kathrin Menzingerová. Za ich prvenstvo v štandardných tancoch IDSF Open (27 párov) prevzali najcennejšiu trofej z rúk primátora mesta Ing. Štefana Bošnáka. Ďalšie poradie: 2. Tomáš Uváček – Martina Reiterová (Extra Dance Team Bratislava), 3. Attila Budai – Lilla Barnaová (Maďarsko), ... 6. Dušan Lamoš / Feré – Lenka Lopašovská (Klub tanečného športu Tyrnavia Trnava). V nedeľu patrilo festivalové záverečné latinsko-americké tancovanie. Pred skvelou diváckou kulisou sa vo večernom finále prezentovalo šesť najlepších dvojíc (z 35). Primát premiérovu putoval z trnavského parketu do Slovinska, zásluhou Kristijana Burazera – Martiny Plohovej, súťažiacich z Ľubľanského PK Urška. Strieborný stupienok si vytancovala dvojica Jiří Hein

– Lucia Krnčanová (TK Uni-Dance Bratislava) a bronz pripadol českému tandemu Jan Dvořáček – Klára Decastelová (STK Praha). Tradičné podujatie zorganizovalo Mesto Trnava. Technickú realizáciu mali na starosti dve tanečné centrá, karloveské (pod taktovkou Miroslava Balúna) a trnavské (vedie ho Helena Anthony Balúnová).

■ TRNAVSKÉ CELULOIDOVÉ ÚSPECHY – Klub stolného tenisu Viktória Trnava získal cenné bronzové medaily vo finálovom turnaji ženskej extraligy v Topoľčanoch, ktorého sa zúčastnili štyri najlepšie tímy z dlhodobej súťaže. „Rozhodujúcou konfrontáciou bola dráma s rezervou domáceho Topvaru. Trnavčanky viedli 3:0, potom však topoľčianske hráčky otočili stav na 4:3, no záver patril dievčatám zo slovenského Ríma: Martina Adámeková oskalpovala Beliansku a Kristína Miková uspela v súboji s Bútorovou (obe zhodne 3:1). Keď už bolo rozhodnuté o bronzovej medaili v prospech Trnavy, prikráslila Denisa Malá (3:0 nad Hipíkovou) konečné víťazstvo nášho KST 6:4,“ prezradil šéftrener KST Viktória Mgr. Ivan Peko. Z ďalších duelov stojí za zmienku stretnutie Dunajskej Stredy s Trnavou (6:4). Opora celku zo Žitného ostrova, čerstvá majsterka Slovenska Viera Marčeková, utrpela jedinú prehru vo finálovom turnaji iba s Trnavčankou Denisou Malou. Konečné poradie: 1. Topvar Topoľčany A, 2. SSTE Dunajská Streda, 3. KST Viktória Trnava, 4. Topvar B. Ďalšou previerkou o medaily boli majstrovstvá Trnavského kraja staršieho žiactva v Galante. Zúčastnilo sa ich 23 chlapcov a 8 dievčat. Všetky tituly sa stali korisťou Sládkovičana Michala Stehlíka a Trnavčanky Moniky Pazourkovej, žiakov Športovej triedy v trnavskej ZŠ na Spartakovskej. A napokon finálový turnaj dorasteneckej ligy dievčat v Trnave. Zúčastnilo sa ho desať najlepších hráčok slovenského rebríčka. Majstrovský trón 2009 obsadili Topoľčany pred Trnavou, Malackami a Nitrou. Na čele organizačného výboru pracoval Mgr. Štefan Peko starší, predseda agilného KST Viktória Trnava.

■ SKVELÉ KLADIVÁRSKE GALAPREDSTAVENIE NA RYBNÍKU – Veľké atletické veci sa diali v sobotu 16. mája v Trnave. Hneď úvodná disciplína Tirnavia mítingu na Mestskom štadióne Antona Hajmássyho vyslala do atletického sveta pozoruhodnú správu. Najlepší slovenskí kladivári Martina Hrašnová (VŠC Dukla Banská Bystrica) a Libor Charfreitag (AŠK Slávia Trnava) vyšperkovali svojimi výkonmi tamojšie tretie kolo seriálu Grand Prix Slovensko 2009. Štartovalo v ňom 182 atlétov, vrátane hostí z Győru. Na pôde najstaršieho slobodného kráľovského mesta na Slovensku ich privítal prvý muž tunajšej radnice Ing. Štefan Bošňák. Charfreitag zvíťazil pri svojom prvom európskom štarte v tomto roku hodom dlhým 78,26 m (jeho slovenský rekord má hodnotu 81,81 m). Po prilete z niekoľkomesačnej prípravy v Dallase bol s trnavským vystúpením spokojný. „Tento kladivársky sektor má vynikajúci povrch. Je vôbec jeden z najlepších na svete – hladký, rýchly a nešmýka sa na ňom,“ pochválil 31-ročný Charfreitag stavbársky fortieľ autorov trnavského atletického stánku Na rybníku. Po dosiahnutí svojho tohtoročného maxima pomáhal Libor, jeden z najlepších kladivárov sveta (tretí v MS 2007 v Osake, šiesty v OH 2009 v Pekingu), až do samého záveru pri organizovaní trnavského mítingu a po jeho skončení aj v upratovaní štadióna. Niečo nepredstaviteľné v prípade iných vrcholových športovcov! O čosi viac ako

Charfreitag zažiarila 16. mája v Trnave víťazka ženskej súťaže Martina Hrašnová. Novým slovenským rekordom 76,90 m sa posunula na 4. miesto v historickej tabuľke svetového kladiva žien a súčasne zaznamenala najlepší tohtoročný zápis. Na našu otázku, čo sa podpísalo pod jej famózne trnavské pokusy, skromne odpovedala: „Dobré poveternostné podmienky a kvalitný kladivársky kruh.“ V tieni skvelej dvojice zostali ďalšie disciplíny s účasťou Lucie Klocovej, Petra Horáka, Jozefa Repčíka, Jaroslava Žitňanského a iných známych reprezentantov kráľovnej športov. Napríklad zaujímavý čas 24-ročného domáceho slávistu Ondreja Puškára vo víťaznom sólo-behu na 5 000 m – 15:15,15 min. „Domov som sa vrátil krátko pred Tirnavia mítingom, po skončení päťročného štúdia na univerzitách v USA. A moja atletická budúcnosť? Uvidím, ako zladím pracovné povinnosti so športovou dráhou. Možno skúsim začiatkom októbra košický štart v najstaršom európskom maratóne,“ prezradil 24-ročný Puškár, lanský slovenský šampión na 5-kilometrovej trati. Pri maratónskej téme ešte chvíľu zostaňme. Hneď po Tirnavia mítingu odcestovala štvorica domácich vytrvalcov do Maďarska. Na pozvanie mestského magistrátu z historickej metropoly Szombathely cestoval k našim južným partnerom výber vytrvalcov mesta Trnavy. V šestnástom dejstve štafetového súperenia štvorčlenných tímov na okruhu v prekrásne zrekonštruovanom centre dobehli na cennom 3. mieste. Trnavčania sa predstavili v tomto atletickom festivale dlhotraťiarov ako jediní zo Slovenska. Výsledky (42.195 m, 26 štafiet): 1. Karakoram Túrabolt (Maď.) 2:06:40 h, 2. Hunedoara (Rum.) 2:11:14, 3. Výber mesta Trnavy (Ján Fáber, Marek Zuzčák – obaja Školský atletický klub SPŠ; Luboš Ferenc – Fešák Team; Jozef Orth – AŠK Slávia) 2:14:09. „Pretekov v Maďarsku sme sa zúčastnili vďaka pomoci zo strany trnavskej radnice, ktorá technicky zabezpečila štart na cestnom okruhu v centre Szombathely. Moji traja partneri – Fáber, Zuzčák, Orth – bežali deň predtým v Tirnavia mítingu na conipurovom ovále 5 km, no napriek tomu sme u južných susedov úspešne zaútočili na medailovú pozíciu,“ povedal kapitán nášho bronzového družstva Luboš Ferenc, víťaz posledných troch ročníkov majstrovstiev Trnavy v maratónskom behu.

■ **DRÁHOVÍ GOLFIGISTI MEDZINÁRODNE AJ PRVLIGOVO** – „Turnaj v dráhovom golfe o Kincémov pohár sa odohral 2. a 3. mája v prekrásnom prostredí ranču v maďarskej obci Tápiószentmárton, ležiacom 60 km juhovýchodne od Budapešti za príjemného jarného počasia. Štartovalo v ňom 39 účastníkov z Rakúska, Rumunska, Maďarska a zo Slovenska (tucet športovcov z Trnavy, Bratislavy a Prievidze). Podujatie bolo pre našu výpravu úspešné, veď Slovákom vo všetkých kategóriách dokázali kontrovať iba domáci minigolfisti,“ povedal pre Novinky z radnice Trnavčan Ing. František Drgoň. Družstvá (vyraďovací k. o. systém): 1. Slovensko A, 2. Szolnok A, 3. Kincsem, 4. Slovensko B, 5. TT Toresz, 6. Team Austria, 7. Szolnok B, 8. Slovensko C. Výsledky Trnavčanov – jednotlivci, muži: 4. Juraj Palovič (ŠK Adara 2000) 210; ženy: 3. Lenka Tarandová (Golf klub) 234; seniory (nad 46 rokov): 3. František Drgoň (Adara) 208, ... 11. Ivan Pätoprstý (Golf klub) 283. Týždeň po Maďarsku sa dráhoví golfisti stretli v Národnom minigolfovom centre v Trnave pri 4. kola osemdielnej 1. ligy. Poradie miešaných družstiev: 1. ŠK Adara 2000 Trnava 957 úderov/7 bodov (na čele ligy aj priebežne), 2. Golf klub Bratislava 959/5, 3. MTGC Prievidza 1041/4, 4. MTGK Brezno 1043/3, 5. Golf klub Bankov Košice 1052/2, 6. Golf klub

Trnava 1129/1. Najlepší domáci jednotlivci: 2. Ján Tolarovič (Trnavčan vo farbách MGC Olomouc) 200 úderov, ženy: 1. Lenka Tarandová (Golf klub) 237, seniori (nad 46 rokov): 1. František Drgoň 221, 3. Ľuboš Andrassy (obaja Adara) 231.

■ **Z JÚNOVÝCH POZVÁNOK** – Areál zdravia ŠK Trnava – Modranka privíta vo štvrtok 18. júna od 9.30 h účastníkov 18. ročníka medzinárodného futbalového turnaja pracovníkov mestských polícií a mestských úradov z troch krajín o Pohár primátora mesta Trnavy. Pozvánky odišli do Bohumína, Hodonína a Zabrze, štvrtú kolónku zaplnia domáci. Na čele štábu už od úvodného ročníka stojí náčelník trnavskej mestskej polície Mgr. Igor Keleši. Jeho pravou rukou v organizačnom výbore je Pavol Bođa. Euroliga družstiev v silovom trojboji pozve priaznivcov 20. 6. medzi 10.00 – 19.00 h do KD Tirnavia. Usporiadateľskú rolu trnavského súperenia prevezme Slovenská amatérska federácia silového trojboja (AWPC Slovakia). Veľká cena Trnavy v športovej strelbe (brokové disciplíny) pridá do svojej kroniky od 11. do 14. 6. už 32. diel. Národné strelecké centrum v trnavských Štrkoch zároveň uvidí súperenie našej i zahraničnej elity v rámci svetového rebríčkového kalendára. V záplave júnových pozvánok (priebežne ich bude prinášať internetový portál www.prednadrzie.sk, sekcia Športové správy) spomeňme ešte Európsky bejzbalový pohár od 15. do 20. 6. na Prednadrží. Vylučovacie zápasy otvoria každý deň od 9.30 h, konečné súboje o medailové priečky dostanú slovo od 10.00 h. Kvalifikačný turnaj absolvuje šesť klubov z Chorvátska, Maďarska, Rumunska, Švédska, Ukrajiny a SR (TJ STU Trnava).

Jaroslav LIESKOVSKÝ

Recepty zeleninových jedál

Pošlite recept do súťaže zeleninových jedál. Uverejníme ho na tomto mieste nášho časopisu. Originálne recepty odmeníme knihou. Vyhlásenie výsledkov súťaže bude na Dňoch zdravia.

Adresa: Kancelária Zdravé mesto Trnava, Mestský úrad v Trnave, alebo e-mail: bhmelik@truni.sk, poštou: prof. MUDr. Bohumil Chmelík, Trnavská univerzita, Univerzitné nám. 1, 918 43 Trnava.

Recept z kurzu zdravej výživy

■ Proteínové rezne – seitan

Potrebuje: 1 kg hladkej múky T 650, zeleninový vývar alebo 1 pór, 1 hlávkou cesnaku, 1 väčšiu cibuľu, 5 zrníek nového korenia, 1 polievkovú lyžicu morskej soli, 20 g sušených hríbov, 4 petržleny.

Z múky a ½ l. vody vypracujeme rezancové cesto. Zakryjeme obrúskom a 2 hodiny necháme stáť. Potom cesto dáme do misy s vodou a misu postavíme do umývadla alebo dáme do kuchynského drezu. Cesto oboma rukami miesime – stláčame k sebe tak dlho až voda zbelie, vodu vymieňame a pokračujeme dotedy, až sa všetok lepek z cesta vyplaví a voda sa už nesfarbí. Z odkvapkanej hrudy nakrájame asi 1 cm hrubé rezne (plátky) a na 15 minút ich dáme variť do dvoch litrov vody, do ktorej sme pridali všetky uvedené prísady, alebo do zeleninového vývaru. Proteínové rezne potom obaľujeme v trojobale a vysmážame.

Rubriku vedie MUDr. Bohumil CHMELÍK

Prvý trnavský Pochod zdravia seniorov

Mesto Trnava v spolupráci so Strediskom sociálnej starostlivosti a Kalokagatiou – Centrom voľného času pripravilo prvý Pochod zdravia pre seniorov ako podpornú akciu Dní zdravia 2009. Štart pochodu bude v stredu 10. júna o 10.00 h na Trojičnom námestí. Trasa vedie cez mesto až do Kamenného mlyna, kde na účastníkov čaká posedenie pri muzike, účastnícky diplom a iné zaujímavosti. Ukončenie akcie sa predpokladá o 15.00 h.

Záujemcovia o pochod z radov seniorov sa môžu prihlásiť do 5. júna na mestskom úrade v kancelárii č. 168 u pani Huňavej alebo Peciarovej, alebo na telefónnom čísle 32 36 168. Počet účastníkov pochodu je limitovaný a v prípade daždivého počasia sa podujatie nekoná.

Kancelária Zdravé mesto Trnava

Alkohol – od lepšej nálady k životnému krachu

Alkohol je u nás i vo svete spojený s veľkou tradíciou a jeho propagácia dostáva zelenú i v médiách. V mnohých rodinách je pestovanie viniča viac než bežným hobby. Ďalšie a ďalšie pokolenia sa starajú o vinohrady, ich majitelia sa predbiehajú v tom, čie víno je lepšie. Iní vo veľkom destilujú. V televízii sledujeme reklamy na rôzne druhy pív. Keď niečo potrebujeme vybaviť na úrade alebo u lekára, „urýchlovačom“, resp. prejavom vďaky býva fľaša kvalitného vína alebo tvrdého alkoholu. Väčšina z nás alkohol konzumuje v menšom alebo väčšom množstve, pravidelne či nepravidelne. Pitie alkoholu býva bežnou súčasťou stretnutí s partiou kamarátov v bare, s rodinou na oslave, či na svadbe. Ako „zvláštny“ je označovaný skôr ten, kto nepije.

Aká je naša motivácia k pitiu alkoholu? Spoločenský zvyk, či potreba navodiť si lepšiu náladu? Čo sa stane, keď sa to niekomu vymkne z rúk a spomenuté motivácie nahradí iná?

Alkohol patrí medzi látky, ktoré ovplyvňujú naše psychické i telesné pochody. Okrem vplyvu na náladu negatívne ovplyvňuje našu pozornosť, reakčnú pohotovosť, či koordináciu pohybov. Predovšetkým jeho nadmerné užívanie má dôležitý podiel na vzniku viacerých telesných ochorení – počnúc chorobami kardiovaskulárneho systému, cez cirhózu pečene, až po nádorové ochorenia, či poruchy imunitného systému. Alkohol patrí medzi látky, na ktorých sa človek môže stať závislým. Ako rizikové pre možný vznik závislosti od alkoholu, sa považuje pravidelné každodenné požívanie viac ako dvoch malých pív (resp. 2 dl vína) u žien a štyroch malých pív (resp. 4 dl vína) u mužov. Adekvátne menšie množstvá platia pre požitie tvrdého alkoholu, ktorý je viacpercentný. Rozdiel medzi ženami a mužmi je spôsobený inou dispozíciou organizmu na odbúravaní alkoholu. Nie u každého je dispozícia

na vznik závislosti rovnako veľká. Dôležitú úlohu pri nej zohráva genetická vloha. Takisto veľký význam majú aj rodinné zvyklosti, ako aj priamy či nepriamy tlak spoločnosti na konzumáciu alkoholu. Mnohí z týchto ľudí siahnu po alkohole, keď trpia depresiou, bolesťami, alebo keď nevedia zvládnuť konflikt v manželskom živote, či v práci.

Paradoxné je, že alkohol u toho istého človeka v konečnom dôsledku zhoršuje samotnú depresiu, zväčšuje telesné ťažkosti a ničí medziľudské vzťahy tak doma, ako aj v práci. Vytvára sa bludný kruh. V organizme takéhoto človeka nastane často prevrat. Tento jedinec už nepije kvôli nálaďe, ani kvôli spoločenskému zvyku. Motivácia k pitiu alkoholu sa zmení. Jeho organizmus si začína sám alkohol vyžadovať. Začína si zháňať aj lacnejší alkohol, zvyšuje dávky, pije osamote, často v raňajších hodinách. Ak nedostane prísun alkoholu, prichádzajú nepríjemné telesné stavy, ktoré nazývame abstinenčnými príznakmi. Začne sa triasť, potiť sa, zvyšuje sa mu teplota, krvný tlak, nemôže dobre spať. Vo vrcholných štádiách sa môže dostať do delíria – vtedy je zmätený, dezorientovaný, nepokojný, vidí neexistujúce bytosti. Tieto stavy sa môžu opakovať niekoľkokrát za život. Človek postupne prestáva adekvátne fungovať vo všetkých sférach života a nezadržateľne sa rúti ku krachu svojej existencie. Jeho život sa často končí smrťou pre zlyhanie vnútorných orgánov, alebo smrteľným úrazom.

Alkoholizmus je duševnou poruchou. Úplnej katastrofe môže človek predísť tým, že vyhľadá psychiatra. Pretože si však závislý od alkoholu často nevedomuje či nepriznáva svoj problém, dôležitú úlohu zohráva jeho rodina a iní blízki ľudia. Nezabudnite, že včasným kontaktovaním odborníka možno zachrániť jednu ľudskú existenciu.

Ak Vás téma duševného zdravia zaujíma, prípadne máte otázky, týkajúce sa duševného zdravia, môžete kontaktovať členov neziskovej organizácie KOMPAS – Komunitná pomoc a starostlivosť na emailovej adrese kompasno@gmail.com, prípadne Kanceláriu Zdravé mesto Trnava, s ktorou nezisková organizácia spolupracuje.

MUDr. Peter Ohrablo

KOMPAS – Komunitná pomoc a starostlivosť, n.o.

Daň z nehnuteľností – výmery a úhrada dane

Mesto Trnava ako správca dane z nehnuteľností oznamuje občanom, že v priebehu mesiaca jún 2009 dostanú platobné výmery na daň z nehnuteľností na rok 2009.

Splatnosť dane z nehnuteľností u fyzických osôb:

Ak vyrubená ročná daň nepresahuje 16 eur, je splatná naraz do 15 dní odo dňa právoplatnosti platobného výmeru, t.j. do 30 dní odo dňa prevzatia platobného výmeru.

Ak vyrubená ročná daň je vyššia ako 16 eur, je splatná v dvoch rovnakých splátkach nasledovne:

- 1. splátka do 15 dní odo dňa právoplatnosti platobného výmeru, t.j. do 30 dní odo dňa prevzatia platobného výmeru,
- 2. splátka do 30. septembra 2009.

Daň z nehnuteľností môžu občania uhradiť:

- Prevodom na účet správcu dane, ktorého číslo je uvedené v platobnom výmere,
- hotovostnou platbou do pokladnice Mestského úradu v Trnave, Trhová ulica 3,
- platobnou kartou do pokladnice Mestského úradu v Trnave, Trhová ulica 3,
- priamym vkladom v hotovosti na účet Mesta Trnava, číslo 1002482001/5600, v DEXIA banke na Hlavnej ulici 7 a na Paulínskej ulici 24 v Trnave.

Vklad na účet mesta v banke je bezplatný do konca augusta 2009.

Úradné hodiny v pokladnici MsÚ:

Pondelok 8.00 – 11.30, 12.30 – 15.30

Utorok 8.00 – 11.30, 12.30 – 15.30

Streda 8.00 – 11.30, 12.30 – 16.30

Štvrtok 8.00 – 11.30, 12.30 – 15.30

Piatok 8.00 – 11.30, 12.30 – 14.00

Ďalej upozorňujeme občanov, že s platobným výmerom nebude zasielaný poštový peňažný poukaz. Ak by občania chceli uhradiť daň na pošte formou poštového peňažného poukazu, bude im zaslaný na požiadanie alebo si ho môžu vyzdvihnúť priamo na Mestskom úrade v Trnave, Trhová ulica 3 u informátora, prípadne v kancelárii prvého kontaktu.

úsek správy daní a poplatkov MsÚ

Kalokagatia – Centrum voľného času

**■ 6. júna o 13.00 h na trnavskej radnici
VYHODNOTENIE TRNAVSKÝCH**

ŠPORTOVÝCH HIER základných a stredných škôl

■ 9. júna o 13.00 h**VYHODNOTENIE VÝTVARNÝCH
A LITERÁRNYCH SÚŤAŽÍ**

Čaro Vianoc, Najkrajší prázdninový zážitok, Keď si vymýšľam, Prvosienky a Školský časopis detí MŠ, žiakov ZŠ a študentov SŠ za školský rok 2008/2009

■ 13. júna**TURISTA ROKA**

Vyhodnotenie celoročnej športovej súťaže mladých turistov. Informácie na tel. číslo 32 36 697

■ 17. júna o 13.30 h**ŽIVOT V PRAVEKU**

Vyhodnotenie výtvarnej súťaže žiakov ZŠ a študentov SŠ v priestoroch Kalokagatie – CVČ na Streleckej 1. Výstava je otvorená od začiatku do konca júna

**■ 26. júna o 13.00 h na trnavskej radnici
VYHODNOTENIE TIRNAVIA TROPHY**

– kultúrnych súťaží základných škôl

■ MAMA KLUB

Pozývame vás do obnovených priestorov Mama klubu v K – CVČ na Limbovej 4.

Otvorené každý deň (okrem stredy a piatku poobede) od 8.00 do 12.00 h a poobede od 15.00 do 18.30 h

■ INTERNET PRE VEREJNOSŤ

Každý štvrtok od 13.00 do 16.00 h v Kalokagatii – CVČ na Streleckej ulici 1

■ POČÍTAČOVÉ KURZY

Dve hodiny jedenkrát do týždňa. Obsah: MS Windows, MS Word, MS Excel, Internet. Kurz A – základy, kurz B – pokročilí

PRIPRAVUJEME:**■ 6. – 31. júla****FUTBALOVÝ TURNAJ ULIČNÝCH DRUŽSTEV**

na asfaltovom ihrisku Dolné Bašty. Hrať budú družstvá kategórií dorastencov, starších žiakov a mladších žiakov. Prihlášky

– súpisky treba priniesť do Kalokagatie – CVČ do 23. júna, kde sa o 14.00 h uskutoční stretnutie kapitánov alebo vedúcich družstiev

■ MESTSKÉ TÁBORY

6. 7. – 10. 7., 13. 7. – 17. 7., 20. 7. – 24. 7., 27. 7. – 31. 7., 3. 8. – 7. 8., 10. 8. – 14. 8.
Kalokagatia – CVČ v spolupráci s mestom Trnava organizuje cez letné prázdniny mestské tábory pre deti vo vyššie uvedených týždenných intervaloch (pondelok až piatok). Denné pobyty detí

v tábore sú od 7.30 do 16.30 h. Prihlášku si môžete vyzdvihnúť v Kalokagatii – CVČ na Streleckej 1, záväzne ju vyplniť, odovzdať a zaplatiť poplatok na hospodárskom oddelení. Náplňou letných táborov sú výlety do okolia Trnavy, návštevy hradov, zámkov, kúpalísk a rôzne zábavné súťaže. Informácie na tel. číslach: 32 36 697, 32 36 696, 32 36 694, web: cvc.trnava.sk

*Kalokagatia – Centrum voľného času,
Strelecká 1, kalokagatia@post.sk,
cvc.trnava.sk, tel. 3236/697*

Mestský amfiteáter

6. júna o 20.00 h Swan Mafstory 3 Tour

**12. júna o 20.00 h Komajota tour /
Hudba z Marsu**

13. júna po celý deň DEŇ OTCOV – Štart /
Cieľ Trnavská 13

**14. júna o 20.00 h LŮČNICA – 60 ROKOV
KRÁSY**

**19. júna od 8.00 do 18.00 h ROZPRÁVKY
Z STV** – predstavenie pre deti – Tour

20. júna od 8.00 do 18.00 h ROZPRÁVKY

Z STV – predstavenie pre deti – Tour

21. júna od 8.00 do 18.00 h ROZPRÁVKY

Z STV – predstavenie pre deti – Tour

**27. júna od 10.00 do 21.00 h DEŇ
SOKOLIAROV A ŠERMIAROV V AMFÍKU /
koncert Vrbovskej vrby / Ohňová šou**

Building na Rybníkovej ulici vás pozýva

■ **3. júna o 19.30 h – B's Cinema – Večer filmov Pavla Barabáša** – BHUTAN, NEZNÁMA ANTARKTÍDA, VYSOKÉ TATRY – DIVOČINA ZAMRZNUTÁ V ČASE. Projekcia filmov. Vstup voľný

Galéria Jána Koniarka

Kopplova vila

■ **1. júna od 9.00 do 15.00 h**

DEŇ DETÍ

Tvorivé výtvarné aktivity

■ **25. jún – 30. august**

INTERTEXT

medzinárodná výstava konceptuálneho umenia, textu a obrazu

(v spolupráci s Trnavskou univerzitou v Trnave)

vernissáž 25. júna o 18.00 h

■ **Ex/In (exteriér/ interiér)**

EXTERIÉR – Juraj Meliš

expozícia exteriérovej plastiky na nádvorí GJK

INTERIÉR – Milan Houser

inštalácie v interiéri

vernissáž 26. júna o 18.00 h

■ SKÚTER

bienále mladého „Slovensko – českého umenia“, prehliadka aktuálnej mladej tvorby do 21. júna

■ **Cyril Blažo: BEZ LEPIDLA** – koláže

do 21. júna

Klub U3, Kopplova vila

Synagóga – Centrum súčasného umenia

■ TEXT A OBRAZ

Jirka Černický – ABS video

do 21. júna

Divadlo Jána Palárika

veľká sála

4. štvrtok 10.00 ■ **VRÁTILA SA RAZ V NOCI**
– VEREJNÁ GENERÁLKA
19.00 – I. PREDPREMIÉRA
5. piatok 10.00 ■ **VRÁTILA SA RAZ V NOCI**
– II. PREDPREMIÉRA
6. sobota 19.00 ■ **VRÁTILA SA RAZ V NOCI**
– PREMIÉRA
8. pondelok 19.00 ■ **VRÁTILA SA RAZ V NOCI**
9. utorok 10.00 ■ **OSTROV OBJAVOV**
10. streda 10.00 ■ **INKOGNITO**
11. štvrtok 19.00 ■ **NOSOROŽEC**
12. piatok 10.00 ■ **PEKIELKO A ANJELÍNKA**
15. pondelok 14.00 ■ **HORÚCE LETO 68**
19.00 ■ **HORÚCE LETO 68** – TORONTSKÉ
SLOVENSKÉ DIVADLO
16. utorok 10.00 ■ **MACO MAŤO HĽADÁ
HNIEZDO**
- 19.00 ■ **TAJOMSTVO GRETY GARBO**
17. streda 19.00 ■ **BALKÓN 5**

18. štvrtok 19.00 ■ **VRÁTILA SA RAZ V NOCI**
19. piatok 19.00 ■ **VŠETKO O MUŽOCH**
21. nedeľa 16.30 ■ **NIEKTO TO RÁD
SLOVENSKÉ**
- 19.30 ■ **NIEKTO TO RÁD SLOVENSKÉ** – RND
Bratislava
22. pondelok 10.00 ■ **MACO MAŤO HĽADÁ
HNIEZDO**
- 19.00 ■ **TAJOMSTVO GRETY GARBO**
23. utorok 19.00 ■ **VŠETKO O ŽENÁCH**
24. streda 19.00 ■ **VRÁTILA SA RAZ V NOCI**
25. štvrtok 10.00 ■ **800 MÍľ PO AMAZONKE**
26. piatok 10.00 ■ **PEKIELKO A ANJELÍNKA**
27. sobota 19.00 ■ **HVIEZDA ZÁPADU**
– Finálový galavečer talentov MY TRNAVSKÉ
NOVINY

štúdio

11. štvrtok 10.00 ■ **VOLAKEDY A DNES**
25. štvrtok 19.00 ■ **VOLAKEDY A DNES**

Trojččné nám. 2, tel.: 033/5511 353, 5511 354, www.djp.sk, e-mail: pokladna@djp.sk

Západoslovenské múzeum

KLÁŠTOR KLARISIEK

Múzejné námestie 3, Trnava, tel.
033/5512913, 033/5512 911, e-mail:
zsmuzeum@zupa-tt.sk

expoziácie:

ARCHEOLÓGIA, GOTICKÁ TRNAVA, DEJINY
TRNAVY, UMELECKÉ REMESLO V ČÍNE
A JAPONSKU, KAMPANOLOGICKÁ EXPOZÍCIA,
ORATÓRIUM, ĽUDOVÁ HRNČINA, ĽUDOVÝ ODEV
ZÁPADNÉHO SLOVENSKA, PRÍRODA MALÝCH
KARPÁT, KRÁSA ZAŠLÝCH ČIAS, ŠTEFAN
CYRIL PARRÁK – pocta kráľovi zberateľov,
SAKRÁLNE PAMIATKY

výstavy:

■ ANN(D)UAL 2009

Výročná výstava and gallery
Vernisáž 4. júna o 17.00 h
výstava potrvá do 15. októbra

■ PERO LE KVET:

Život a dielo patafyzika – autorská výstava
Vernisáž 4. júna 2009 o 17.00 h
výstava potrvá do 15. októbra

■ FLÓRA V OKOLÍ PRIEHRAD ZÁPADNÉHO SLOVENSKA

od 16. mája do 15. októbra

■ DOBA SMALTOVÁ

Výber z produkcie smaltovní na Slovensku
do 31. marca 2010

■ ŠTEFÁNIKOV RODNÝ KRAJ

Výstava malieb prof. Jany Krivošovej
výstava potrvá do 31. augusta

■ MINERÁLY SLOVENSKA

Výber z mineralogickej zbierky ZsM
do 31. januára 2010

■ EURO A PENIAZE MINULOSTI

do 31. augusta

■ **ZBIERKOVÝ PREDMET MESIACA**
bábkové divadielko zo zbierky ZsM

podujatia:

■ **13. a 14. júna**

HISTÓRIA LETECTVA NA SLOVENSKU
výstava Letecké dni – letisko Piešťany

vo štvrtok 18. júna od 10.30 do 14.00 h
FESTIVAL MÚZEÍ SLOVENSKA 2009

DOM HUDBY M. SCHNEIDERA TRNAVSKÉHO
Ul. M. Schneidera Trnavského 5, Trnava

expozičné:

PAMÄTNÁ IZBA MIKULÁŠA SCHNEIDERA
TRNAVSKÉHO, DEJINY CIRKEVNÉHO

HUDOBNÉHO SPOLKU, DVORANA SLÁVY DOBRA
MÚZEUM KNIŽNEJ KULTÚRY – OLÁHOV
SEMINÁR

Námestie sv. Mikuláša 10, tel. č. 033-5514421

expozičné:

WILLIAM SCHIFFER
ŽIVOT A DIELO SOCHÁRA A MEDAILÉRA

AJ KEĎ SA VŠETKO MINIE, MY NIE
Dlhodobá výstava v spolupráci so SSV

EX LIBRIS A SUPRALIBROS
zo zbierok ZsM v Trnave
do 30. septembra

Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave

■ **2. júna od 8. do 11. 00 hod.**
INFORMAČNÁ GRAMOTNOSŤ PRE SENIOROV
Pokračovanie kurzu – základy práce s PC,
elektronická pošta, vyhľadávanie informácií
na internete. Záujemcovia sa môžu
prihlásiť vopred na tel. č. 5511 782 alebo
osobne v študovni na 2. poschodí kvôli
obmedzenému počtu miest

■ **5. – 6. júna**
TWILIGHT NIGHT

Nočné stretnutie členov fanklubu kníh
Stephenie Meyer a filmu Súmrak, ktoré bude
i zaujímavou rozlúčkou so základnou školou
pobočka Vodáreň, ZŠ Atómová ul. 1

■ **11. júna**
KOŠÍČEK PLNÝ FARBIČIEK

Stretnutie detí s jubilujúcou slovenskou
ilustrátorkou a výtvarníčkou Alenou
Wagnerovou v cykle Kniha a ešte trochu viac
10.00 h oddelenie pre deti
12.30 h pobočka Tulipán

■ **17. – 19. júna**
**CELOSLOVENSKÝ SNEM KRÁLOV DETSKÝCH
ČITATEĽOV 2009**

Počas troch dní budú v Trnave snemovať
králi – najaktívnejší detskí čitatelia z celého

Slovenska. Knižnica pre nich pripravuje
bohatý program, počas ktorého sa stretnú
so slovenskými tvorcami pre deti, zoznámia
sa s trnavskými talentami.
Naši detskí čitatelia sa s Kráľmi čitateľov
môžu stretnúť 18. júna 2009 v kine Hviezda.

■ **22. júna o 17.30 h**
ČO JE HUMOR?

Stretnutie milovníkov humoru a satiry
v rámci projektu Fórum humoristov
hostia: Jakub Nvota a Kamil Žiška
čítareň KJF v Trnave

■ **26. júna o 14.00 h**
SPOZNAJ HRAVO SVOJE TELO

Zábavno-súťažné popoludnie pre deti
oddelenie pre deti

**Oznam pre návštevníkov hudobného
oddelenia:**

Od 7. mája 2009 platí nový výpožičný čas
hudobného oddelenia KJF v Trnave, ktoré
sídlia na Ul. M. Schneidera Trnavského 5.
pondelok zatvorené
utorok 9.00 – 16.00 h
streda 10.00 – 17.30 h
štvrtok 9.00 – 16.00 h
piatok 9.00 – 16.00 h

Program kina Hviezda

1. 6. ■ KURIÉR – 3
17.30 a 19.30 h
2. 6. FILMOVÝ KLUB
3. 6. ■ PARÍŽ
iba o 19.30 h
4. –7. ■ RÝCHLI A ZBESILÍ
17.30 a 19.30 h
8. 6. ■ ČESKÁ RApublíka
17.30 a 19.30 h
9. 6. ■ FILMOVÝ KLUB
18.00 a 20.00 h
10. – 11. 6. ■ LÍBÁŠ JAKO BŮH
17.30 a 19.30 h
12. 6. NEPREMIETAME
13. – 15. 6. ■ VOJVODKYŇA
17.30 a 19.30 h
16. 6. ■ FILMOVÝ KLUB
18.00 a 20.00 h
17. – 18. 6. ■ DOMOV
17.30 a 19.30 h
19. – 22. 6. ■ MILIONÁR Z CHATRČE
17.30 a 19.45 h
23. 6. ■ FILMOVÝ KLUB
24. – 25. 6. ■ ANGLICKÉ JAHODY
17.30 a 19.30 h
26. – 29. 6. ■ NEDODRŽANÝ SLUB
17.30 a 19.45 h
30. 6. ■ FILMOVÝ KLUB
18.00 a 20.00 h

DETSKÉ PREDSTAVENIA

5. – 6. ■ MONŠTRÁ VS. VOTRELCI
5. 6. o 15.30 h, 6. 6. o 13.30 a 15.30 h
13. – 14. 6. ■ MADAGASKAR – 2
13. 6. o 15.30 h, 14. 6. o 13.30 a 15.30 h
20. – 21. 6. ■ ALVIN A ČIMPUNKOVIA
20. 6. o 15.30 h, 21. 6. o 13.30 a 15.30 h
27. – 28. 6. ■ PEKLO S PRINCEZNOU
27. 6. o 15.30 h, 28. 6. o 13.30 a 15.30 h

FILMOVÝ KLUB – NAOKO TRNAVA v kine Hviezda

Kúpte si nový členský preukaz na rok 2009 iba za 3 eurá a využijajte zľavy nižšieho vstupného po celý rok! Na jednom predstavení ušetríte minimálne 0,70 eura. Preukaz platí v celej SR. Program aj na www.naoko.sk

2. 6. o 18.00 h ■ NAJLEPŠÍ ŠPORTOVEC
STOROČIA, Hol./Nem./Švéd., réžia: Mischa Alexander
2. 6. o 20.00 h ■ ŠTĚSTÍ, ČR/SRN, réžia: Bohdan Sláma
9. 6. o 18.00 h ■ OURSIDER, Dánsko/Island, réžia: D. Kári
9. 6. o 20.00 h ■ ADAMOVE JABLKÁ, Dánsko, réžia: A.T. Jenses
16. 6. o 18.00 h ■ WILBUR SA CHCE ZABIŤ, Dánsko/VB réžia: Lone Scherfig
16. 6. o 20.00 h ■ KURZ NEGATÍVNEHO MYSLENIA, Nórsko, réžia: Bard Breier
23. 6. o 18.00 h ■ TAXIDERMIA, Maďarsko, réžia: Gyorgy Pálfi
23. 6. o 20.00 h ■ KTO JE TU RIADITEĽ?
Dánsko, réžia: Lars von Trier
30. 6. o 18.00 h ■ KALAMITA, ČR, réžia: Viera Chytilová
30. 6. o 20.00 h ■ POVIEDKY Z KUCHYNE, Nórsko, réžia: Bent Hamer

PRÍRODNÉ KINO

Začiatok všetkých filmových predstavení o 21.30 h

1. – 2. 6. ■ KURIÉR – 3
3. 6. ■ NÁŠ VODCA
4. – 5. 6. ■ RÝCHLI A ZBESILÍ
6. 6. ■ DIVADLO MAFSTORY – 3
7. 6. ■ P.S. MILUJEM ŤA
8. – 9. 6. ■ SÚMRAC
10. – 11. 6. ■ LÍBÁŠ JAKO BŮH
12. 6. ■ KONCERT SKUPINY KOMAJOTA
13. 6. ■ TRNAVSKÁ 13 – ŠTART – CIEĽ
14. 6. ■ VYSTÚPENIE
- FOLKLÓRNEHO SÚBORU LÚČNICA**
15. – 16. 6. ■ VOJVODKYŇA
17. – 18. 6. ■ SEX DRIVE
19. – 21. 6. ■ ROZPRÁVKY Z STV –
predstavenie pre deti
19. – 21. 6. ■ MILIONÁR Z CHATRČE
22. – 23. 6. ■ RALLYE SMRTI
24. – 25. 6. ■ X-MEN ORIGINS: WOLVERINE
26. – 27. 6. ■ NEDODRŽANÝ SLUB
28. – 29. 6. ■ STAR TREK 11
30. 6. ■ PO PREČÍTANÍ SPÁĽTE

RADNIČNÉ HRY 2009

Letný divadelný festival pod holým nebom na nádvorí radnice

Pondelok 29. júna o 21.00 h

Slovenské divadlo tanca Bratislava: VTÁK OHNIVÁK **tanečno-divadelné predstavenie**

Libreto, choreografia a réžia: Ján Ďurovčík ■ Hudba: Igor Stravinský ■ Scéna: Vlado Katona
■ Výroba kostýmov: Veronika Kováčová ■ Asistent choreografie: Marianna Paulíková ■ Pro-
dukcia: Slovenské divadlo tanca
Účinkujú: Marianna Paulíková, Silvia Beláková, Petra Černová, Soňa Hrončoková, Lucia Manko-
vecká, Ján Špoták, Ivan Martiš, Lukáš Onufer a Ladislav Cmorej

Utorok 30. júna od 15.00 do 18.00 h: POZVANIE PRE DETI

dramatický a výtvarný workshop pre najmenších
maľovanie na tvár

16.00 h Divadlo bez opony Banská Bystrica: ROZPRÁVKA O SIEDMICH KOZLIATKACH

Spríevodné podujatia: pouličné divadlo, občerstvenie priamo na nádvorí radnice

20.00 h večerné divadelné predstavenia

(Pozn. red.: V čase uzávierky tohto vydania ešte nebol program Radničných hier kompletný)

■ **14. júna o 21.00 h**
v Mestskom amfiteátri

LÚČNICA

60 ROKOV KRÁSY

Slávnostný program venovaný
60. výročiu vzniku Umeleckého
súboru Lúčnica

Námet, scenár, dramaturgia
a choreografia: Štefan Nosál
Réžia: Ján Ďurovčík

■ **15. júna o 14.00 a 19.00 h**
v Divadle Jána Palárika

Viliam Klimáček:

HORÚCE LETO '68

Torontské slovenské divadlo

■ **21. júna o 10.00 h**
OMŠA NA TROJIČNOM

NÁMESTÍ

■ **25. júna o 20.00 h**

Štúdio DISK Trnava, Ulica R. Dilonga

NÁDYCH

Autori: B. Uhlár a kol. DISK

Réžia: Blaho Uhlár

Hrajú: Monika Babicová, Jozef Belica, Milan Brežák,
Daniel Duban, Monika Chudá, Ivan Kazimír, Pavol
Lančarič, Miroslav Mihálek, Tatiana Miháliková, Ján
Novák, Ján Rampák, Alžbeta Sersenová

Inscenácia ako jediná z Trnavského kraj postúpila
na celoštátnu súťažnú prehliadku amatérskeho
divadla.

*Predaj vstupeniék: TINS – mestská veža v Trnave,
Trojičné nám., č. tel.: 033/323 64 40*

■ **2. – 6. júla o 21.00 h na Trojičnom námestí**

BAŽANT KINEMATOGRAF 2009

filmové predstavenia pod holým nebom

■ **5. júla o 18.00 h v Mestskom amfiteátri**

KONCERT DYCHOVEJ HUDBY KRÍŽOVIANKA

DNI ZDRAVIA 2009 – 11. a 12. júna

Štvrtok 11. júna

TRNAVSKÁ RADNICA

8.00 – 16.00 h Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Trnave – vyšetrenie cholesterolu a cukru z kvapky krvi odobratej z prsta na Reflotróne (nalačno),

meranie tuku, vyšetrenie pre fajčiarov smokerlyzerom

8.00 – 16.00 h Poradenské služby: životné prostredie, hygiena a výživa detí, choroby z povolania, infekčné ochorenia, proti drogám a proti fajčeniu

8.00 – 17.30 h – Odber vzoriek vody a zeleniny

HLAVNÁ ULICA – pešia zóna

09.00 – 18.00 h Prezentácia firiem, predaj výrobkov zdravej výživy

09.00 – 18.00 h

Meranie krvného tlaku

FALCK Záchranná Academy

kurz prvej pomoci

11.00 – 11.15 h Tancujeme pre zdravie – Kalokagatia – CVČ

11.15 – 11.20 h Slávnostné otvorenie 14. ročníka Dní zdravia

11.20 – 12.00 h Tancujeme pre zdravie – Kalokagatia CVČ

Kultúrny program:

16.15 – 16.45 h Súkromné tanečné konzervatórium D. Nebylu

16.45 – 17.00 h Základná umelecká škola M. Sch. Trnavského

17.15 – 17.35 h Karate klub Slovsport Trnava

17.35 – 17.55 h Joga v dennom živote

ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA

M. Schneidera Trnavského

08.00 – 18.00 h Ukážky klasickej masáže – študenti Strednej odbornej školy zdravotníckej v Trnave

Platené služby:

09.00 – 16.00 h Poradenské služby, meranie osteoporózy

– MUDr. Elena Ďurišová

09.00 – 18.00 h Meranie imunity, typológia pleti – Eva Vyhnáľková

Piatok 12. júna

TRNAVSKÁ RADNICA

08.00 – 16.00 h Regionálny úrad verejného zdravotníctva

– vyšetrenie cholesterolu a cukru z kvapky krvi odobratej z prsta na Reflotróne, meranie tuku,

vyšetrenie fajčiarov smokerlyzerom

08.00 – 16.00 h Poradenské služby ako vo štvrtok

08.00 – 17.30 h – Odber vzoriek vody a zeleniny

Svetový deň darcov krvi

7.00 – 11.00 h

Daruj krv – odber krvi

(Národná transfúzna služba SR v Trnave)

HLAVNÁ ULICA – pešia zóna

09.00 – 17.00 h Prezentácia firiem, predaj výrobkov zdravej výživy

09.00 – 17.00 h

Meranie krvného tlaku

FALCK Záchranná Academy

kurz prvej pomoci

Pokračovanie na zadnej strane obálky

09.00 – 10.00 h Vystúpenie detí
z trnavských materských škôl

Kultúrny program:

16.00 – 16.15 h Klub tanečného
športu Tyrnavia

16.15 – 16.40 h Tanečná škola
WELCOME

16.40 – 17.00 h Orientálne slniečko, OZ

17.00 – 17.20 h Základná umelecká
škola M. Sch. Trnavského

**ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA
M. Schneidera Trnavského**

08.00 – 18.00 h Ukážky klasickej
masáže – SOŠ zdravotnícka Trnava

Platené služby:

9.00 – 16.00 h Poradenské služby,
meranie osteoporózy – MUDr.
Elena Ďurišová)

09.00 – 18.00 Meranie imunity,
typológia pleti – Eva Vyhnáľková

DÚHOVÝ DVOR

**Prezentácia škôl, občianskych združení i zariadení
zastupujúcich hendikepovaných ľudí**

Štvrtok 11. júna pred radnicou

9.20 h BIBIANA ONDREJKOVÁ privíta
účastníkov podujatia a uvedie ich
do rozprávky, v ktorej sa Dúhový
dvor zmenil na Dúhové kráľovstvo
ohrozované zlým drakom

9.30 UKÁŽKA ŠERMIARSKÉHO UMENIA
– boj za záchranu kráľovstva

9.45 Pasovanie primátora mesta
a detí za rytierov Dúhového
kráľovstva

10.00 Kultúrny program žiakov
zúčastnených škôl

10.50 Otvorenie truhlice
s prekvapením,
vystúpenie MAROŠA KRAMÁRA

14.30 Spieva OTTO KOLMAN

15.30 Muzikálové melódie v podaní
kapely nevidiacich
Saše a Márie Bangových

Piatok 12. júna pred radnicou

10.00 BABA JEŽI
predstavenie spektakulárneho
divadla SLANINA pre deti
z materských a základných škôl

Popoludní bude program
pokračovať hudobnými a tanečnými
vystúpeniami